

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika — inšerati do 20 petih vrtov a Din 2, do 100 vrtov a Din 2.50, od 100 do 300 vrtov a Din 3, večji inšerati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inšerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 96;
podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 161

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Po sestanku Schuschnigg — Mussolini:

Benetke — Schuschniggova Canosa?

Schuschnigg se je moral znova ukloniti željam Rima — Mussolini je zahteval brezpogojno ureditev razmerja Avstrije in Nemčije na ta način, da mora Schuschnigg prilagoditi svoj režim narodno socialističnim ciljem

BENETKE, 24. aprila. r. Razgovor med Mussolinijem in avstrijskim kancelarjem dr. Schuschniggom so bili večeraj končani. Poslednji sestanek se je vršil večeraj popoldne ob 11. Po skupnem kosilu so šli vsak po svojih poteh. Mussolini si je ogledal neko novo nemško ladjo, Schuschnigg pa je s svojim spremstvom obiskoval grobove v svetovni vojni padlih avstrijskih vojakov in mornarjev. Zvečer ob 18. je dr. Schuschnigg odpotoval v Milan, da si ogleda tamošnji velesejem, odkoder se bo dreči vrnil na Dunaj. Mussolini pa je z letalom krenil v Rim, kjer bo imel najbrže že danes sestanek z Göringom. O razgovorih je bil zdan naslednji komunikat:

Komunikat

O Mussolinijevih razgovorih z dr. Schuschniggom je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo.

Na sestanku in Benetkah sta imela šefa italijanske in avstrijske vlade več razgovorov, inspiriranih s prisrčnim prijateljskim, ki družijo Italijo in Avstrijo. Oba državnika sta v razgovorih proučila vse oblike razmerja med Italijo in Avstrijo, njuno razmerje do ostalih držav ter vprašanja, ki se tičejo neposredno obeh držav. Duce in zvezni kancelar sta ugotovila s popolnim zadovoljstvom soglasnost naziranja obeh vlad in sta tudi to pot potrdila načela, na katerih temelji njuno prijateljsko razmerje. Ugotovila sta vnovič ugodne rezultate izvajanja rimskih protokolov, sklenjenih v popolnem soglasju z Madžarsko. Izrazila sta svoje zaupanje v vzajemno sodelovanje, prepričana, da bo to njuno vzajemno sodelovanje slu-

žilo utrditvi prijateljskih zvez med Italijo in Avstrijo. Izrekla sta svoje prepričanje, da bo to sodelovanje doseglo skupni cilj, to je ustvaritev pogojev za konsolidiranje razmer v Podunavju. Prepričana sta, da se more ureditev razmer v Podunavju koristno uresničiti samo z aktivnim sodelovanjem Nemčije.

Zvezni kancelar je porabil to priliko, da je z Mussolinijem podrobno proučil italijansko-avstrijsko gospodarsko razmerje in podčrtal važnost italijanskega sodelovanja za gospodarsko obnovo Avstrije z intenzivno izmenjavo blaga med obema državama. Duce in zvezni kancelar sta porabila priliko za izjavo, da so rimski protokoli pristopni tudi vsem drugim podunavskim državam. Sporazuma med Avstrijo in Nemčijo, med Italijo in Nemčijo in naposled pred kratkim sklenjeni italijansko-jugoslovenski dogovor so ugodna poročila za miroljuben razvoj srednje Evrope, ker so se vsi ti dogovori in sporazumi sklenili v korist držav podpisnic in splošnega miru v Evropi.

V italijanskih krogih z zadovoljstvom podčrtavajo, da je Mussolini v polni meri dosegel svoj cilj in znova prepričal avstrijskega kancelarja, da je za Avstrijo najbolje, ako ostane še nadalje v tesnem sodelovanju z Italijo in se kar najbolj prilagodi politiki osi Rima—Berlin, kar pomeni, da bo moral Schuschnigg temeljito spremeniti svojo politiko napram Nemčiji, zlasti pa napram narodnim socialistom v Avstriji in gledati na to, da se z njimi čimprej sporazume. Samo pod temi pogoji ga bo Italija še nadalje podpirala tudi na gospodarskem polju.

strijski vladi. List je zvedel, da bodo zastopniki nacionalnih socialistov v Avstriji v sporazumu s kancelarjem dr. Schuschniggom in državnim podtajnikom Zernatom v najkrajšem času pristopili k ureditvi vseh tistih vprašanj, ki so ostala še neurejena in ki naj izravnavajo nesoglasja med patrijotično fronto in nacionalnimi socialisti.

«Giornale d'Italia» piše v svojem komentarju tudi o razmerju med Avstrijo in Jugoslavijo. List pravi, da med obema deželama ni nobenega nesoglasja razen pridržka, ki ga ima Jugoslavija glede na obnovo Habsburgovcev v Avstriji. Ker pa to vprašanje sedaj ni pereče, je sedaj položaj tak, da more le pospešiti čim tesnejše stike med Avstrijo in Jugoslavijo. Nasprotje stališč med Dunajem in Prago je pa političnega značaja in izhaja iz strogo protinemskih direktiv Českoslovske, katero Avstrija kot nemška država in podpisnica dogovora z Berlinom in Rimom ne more soglašati. To pa navzlic temu ne pomeni, da mora Avstrija prekiniti svoje stike s Českoslovske, ki jih je nasprotno mogoče na gospodarskem polju celo izpopolniti. Vprašanja obnove monarhije so se komaj dotaknili v razgovorih, tako da ga uradni komunikat ne omenja, razen toliko, da sedaj ni aktualno. List pravi na koncu svojih izjav, da vendarle obstoji potreba novega razvoja in skladnega izvajanja rimskih pro-

tokolov, čeprav se v orientaciji in italijansko-avstrijskih stikih ni prav nič izpremenilo.

Negotovost v Budimpešti

Budimpešta, 24. aprila. AA. Havas: Madžarski politični krogi še ne vedo zavzeti stališča o uradnem poročilu iz Benetk. Ne vedo, kako se bo sedaj razvijalo gospodarsko sodelovanje. V glavnem pa prevladuje optimizem, posebno zaradi tega, ker mora kmalu priti v Budimpešto italijanska kraljevska dvojica na obisk.

Na Dunaju še vedno zapirajo hitlerjevce

Dunaj, 24. aprila. AA. Havas: Policija je sredi središča mesta odkrila narodno-socialistično organizacijo, ki je širila hitlerjevsko propagando v Avstriji. Dosežaj je bilo aretiranih 20 oseb. Zaplenili so mnogo propagandističnega materiala.

Tudi Neurath pojde v Rim

Bruselj, 24. aprila. AA. Po poročilu tukajšnjih nemških političnih krogov bo nemški zunanji minister Neurath prihodnje dni obiskal grofa Ciana in na ta način vrnil njegov obisk v Berlinu, ki ga je opravil v oktobru lanskega leta. Dan obiska še ni določen, po poročilu teh krogov pa bo dne 3. maja.

Bilbao ogrožen

General Molla se je približal mestu že na 20 km zračne črte in s tem dosegel svoj največji uspeh

PARIZ, 24. aprila. r. General Molla je večeraj nadaljeval svojo ofenzivo na baskijski fronti. Ker je dobil velika opaženja, je večeraj vrgel v boj še četrto kolono, ki ima nalogo prodirati naravnost na Bilbao. Ta kolona prodira na cesti Amurrio-Bilbao in je v teku večerajšnjega dne zavzela več vasi vzhodno od te ceste in je prodrla na 20 km zračne črte pred Bilbao. To je največji uspeh, kar ga je dosegel general Molla od začetka svoje ofenzive, ki jo je začel pred skoraj štirinajstimi dnevi. Ostale čete generala Molla so ostale na svojih dosedanjih položajih pred Durangom.

Vladne čete med tem nadaljujejo obkroževanje Teruela. Uspešno jim je, da so se na dveh mestih presekale ceste Teruel-Saragosa, kar daje naslutiti, da hočejo republikanci odrezati vso fronto frankovcev na odseku pri Teruelu.

Pri Pozoblanci so vladne čete zopet izboljšale svoje položaje in polagoma, a stalno prodirajo dalje. Z zavzetjem postojank pred La Coronado so presekale železniško progo iz Fuente Ovejuna, ki vodi v pokrajino Badajoz.

Tudi na asturski fronti so zopet oživele borbe. Asturski rudarji so prešli v napad na cordalejske planine, ki so okrog 40 km južnozapadno od Ovieda, kjer sedaj neovirano napredujejo.

Položaj v univerzitetnem okraju nespremenjen

Madrid, 24. aprila. AA. Havas. Položaj upornikov v vseučiliškem predmestju je zmeraj slabši. V vseučiliškem predmestju je ujetih 3500 nacionalistov in vsi postanki

da bi izgradili most čez reko Manzanares, niso uspeli. Tudi jim še primanjkuje vode.

Madrid je že 12 dni pod ognjem topov

Madrid, 24. aprila. AA. Večeraj popoldne so ob 15.30 nacionalistični topovi zopet začeli bombardirati središče mesta. Do 16. ure je padlo več granat v bližino palače Cortesov. Rešilna postaja je čez 20 minut odpeljala štiri mrtvece in 17 hudo ranjenih. Prebivalci so zopet lahko opazovali grozote bombardiranja. Granata je neki ženi, ki je bila v zadnjem mesecu nosečnosta, razpalarala trebuh.

Madrid, 24. aprila. AA. Havas: Nacionalistično bombardiranje je večeraj zahtevalo 8 smrtnih žrtv, 45 oseb je bilo ranjenih. Vse žrtve so večinoma žene ali otroci.

Mehika zahteva posredovanje DN

Ženeva, 24. aprila. o. Danes je bil izvršen prvi poskus, da bi se organiziralo mednarodno posredovanje za likvidacijo španske državljanske vojne. Mehiko zunanje ministrstvo je poslalo generalnemu tajništvu Društva narodov noto, v kateri zahteva posredovanje akcije v Burgozu in Valenciji. Čeprav so to noto ženevski politični krogi sprejeli s različnimi komentarji, ni nikogar preenečilo, ker se je Mehika pred tem postavljala že z zastopniki raznih velesil. Splošno računajo, da se bodo mehiškemu koraku pridružile vse južno-ameriške države.

Kaj so videli angleški parlamentarci

Izjava voditelja angleške delegacije, ki se je tri tedne mudila v republikanski Španiji

VALENCIJA, 24. aprila. br. Večeraj iz Valencije odpotovala angleška parlamentarna delegacija, ki se je nad tri tedne mudila v republikanski Španiji in si ogledala razne ustanove, kakor bolnišnice, tovarne itd. in bila tudi na frontah. Tik pred svojim odhodom so angleški parlamentarci izjavili novinarjem, da so polni občudovanja za pogumno madridsko prebivalstvo, ki se junaško bori za svojo in svobodo vse Španije. Obsejamo razdejane Madrida, porušenje celih cestnih okrajev, pri katerem je izjavil vodja delegacije. Proučili smo vso pomožno organizacijo v Španiji in moramo ugotoviti, da se sicer bori z velikimi težavami, ker ji primanjkuje gnojnih in tehničnih sredstev, da pa delo sprito elana vsega ošabja nikjer ne zastaja. S posebnim veseljem moramo ugotoviti, da se v Madridu kakor tudi v Valenciji vršijo službe boje po protestantskih cerkvah. Zahvaliti se moramo republikanski vladi za njeno gostoljubnost in predvsem za to, da nam je dovolila ogledati si vse, kar smo želeli. Opazili smo, da se življenje v republikanski deželah razvija kljub vojni povsem normalno. Nazadnje so parlamentarci novinarjem ponovno izrazili svoje občudovanje za visoko moralo, ki vodi ves svo-

bodoljubni španski narod v borbi za končno osvoboditev domovine.

LONDON, 23. aprila. AA. Reuter poroča: Več članov angleškega parlamenta se bo vkrcalo na parnik, ki bo iz Birminghama odpeljal živez v Bilbao. Živez so kupili člani angleških delavskih organizacij. Na parnik so vkrcali tudi mnogo potrebnih za bolnišnice. Bivši ministrski predsednik Lloyd George je daroval v ta namen 254 funtov.

Pred vstopom Bolgarije v Balkansko zvezo?

Beograd, 24. aprila. p. »Samouprava« beleži vest carigradskega lista »Som-Telegraph«, ki trdi, da namerava Bolgarija v kratkem pristopiti k Balkanski zvezi. Poslednji mednarodni politični dogodek so pospešili to njeno odločitev in je turški minist. predsednik Izmet Ineni ob priliki svojega obiska v Sofiji govoril tudi o tem s kraljem Borisom.

Curich, 24. aprila. Beograd 10.—, Pariz 19.40, London 21.565, New York 437.50, Bruselj 73.85, Milan 23.—, Amsterdam 239.45, Berlin 175.75, Dunaj 80.20—81.75,

Politični obzorik

Značaji in politiki...

V budžetski debati v senatu je imel senator Milutin Dragović o notranji politiki zanimiv govor, ki ga v obširnem izveščku objavlja »Pohod«. Po njem posnemamo te le dostavke iz Dragovićeve govora: »Gospodje, ki so bili šele pozneje imenovani za senatorje in se ne čutijo vezane na šestojanuarsko idejo, morajo upoštevati, da smo mi vsi, ki smo sedaj v senatu, in vsi oni poslanci, ki so bili izvoljeni, pristali na to, da kandidiramo kot apostoli šestojanuarske miselnosti in pristajati zamisli blagopokojnega kralja. S tem se je hotelo doseči, da ti narodni poslanci v Narodni skupščini čuvajo državno edinstvo in da se ustvari sloga med Srbi, Hrvati in Slovenci. Tudi blagopokojni kralj je tako mislil in delal, to je bila njegova zamisel. To je tudi najboljši način, da se očuva ta država taka kot je. Kralj Ureditelj je bil prepričan, da bodo naši politiki in državniški skrbno čuvali to politiko in to idejo in izročili državo kralju Petru II., ko postane polnoleten, prav takšno, kakor jo je zamisljal in jo izoblikoval on. Toda nastala je velika zmeda pri ljudeh, ki so postali »politični prehačarji in poklanjajo svoje zaupanje sedaj tej, sedaj oni politični smeri v vladi. Spominjam se, kako so bili posamezni politiki, ko so pred volitvami 5. maja moleovali za pristanek nosilca liste Bogoljuba Jevtića, pohlevni in ponižni, kako so čakali po 10, 15 pa tudi mesec dni po hodnikih na predsednika vlade, kako so prosili in moleovali, da bi jih sprejel na svojo listo, in dajali jim za to nekaj poleg ene predpisane v volilnem zakonu, pa se čudili, kakšno so se v volilni politiki! Takrat so se zaključili, da bodo neomahljivo zastopali idejo 6. jan. A kaj vidimo danes? Nastopajo in delajo popolnoma drugače. Ako bi se bili mi tako menjali svoje politične organizacije in prehajali iz ene stranke v drugo, bi ne bili nikdar ustvarili te države. Taka zmedenost in tako razsulo v političnih strankah, tako zapravljjanje avtoritete politikov in voditeljev je dovedlo tako daleč, da se narod danes sprašuje, kam in s kom naj gre. Radi take nesloge in takega rušenja posameznih političnih avtoritet je prišlo tako daleč, da pravi naš narod v predvojni Srbiji in v vseh drugih krajih naše države: ni sposobnosti, ni slege, ni dela in poštenja brez Petra Živkovića... Zato se ni treba čuditi, da stopajo v politično življenje senatorji in z njimi tudi Peter Živković. In kdo je v to bolj poklican, kakor on, apostol in pobornik šestojanuarskega manifesta in šestojanuarske ideje? Ti apostoli šestojanuarske politike morajo opustiti stališče čakanja in opazovanja in morajo reševati ono, kar se še rešiti da, ter zbirati vse rodoljube, vse nacionaliste v eno močno organizacijo, da združeni in ojačeni vrnejo narodu vero v državo in zasigurajo državi in narodu življenje...«

Četudi nas bo samo dvanaest...
V »Naši Misli«, glasilu jugoslovenske akademске mladine čitamo: »Od rojstva jugoslovenske nacionalne misli je bila borbenost značilna za njene nosilce. Le tako moremo razumeti njegovo število duševnih in fizičnih naučnikov, ki so s svojo neustrašnostjo utirali skozi strašne zapreke zmagovito pot jugoslovenskemu narodu v kulturno in politično svobodo... Zakaj to ugotavljamo? Zato ker vidimo v malodušnosti poidevcev uspehe tistega političnega cenzura, ki proglasa jugoslovenski nacionalizem za fikcijo... Kar vas je omahljivec, ozrite se preko Sotle in videli boste orake in sejnice jugoslovenske misli... Da, če treba, bo naša dolžnost mešljanja. Rasta bo z globino zablode nasprotnikov in številom odpadnikov, in četudi nas bo samo dvanaest: verovali bomo v Kristusa, ki ga jugoslovenski narod tudi ima.«

Legenda o sv. Savi

Vseučiliški profesor dr. Fran Ileš je izdal v tisku svoj govor, ki ga je imel letos na svetosavski svečanosti za srednje šole v Zagrebu. Iz njegovega govora, polnega lepih misli, posnemamo to-le legendo: Prišel je sv. Sava v Jugoslavijo, zemljo široko. Prišel je na narodni zbor. Bil je tam krik in vik, hrul in truš. Visoko se je popel na oder govornik, lasje so mu bili razmršeni, v mrznji so mu sevale oči. Govoril je: »Prišli so med nas neki tako zvani apostoli bratstva, edinstva, skratka jugoslovenstva. Oni so krivi, da se mi sedaj kregamo in pripravamo. Proč s temi apostoli! — Mirno, poln ljubezni, ki združuje, dvigniti, nalahko oči kvišku proti izvoru vseh idej, je spregovoril sv. Sava: »Evanjelij je dal apostoli in apostoli so oznanjali zakon, božji ideal. Ni kriv zakon, da so ljudje, ki se po zakonu ne ravnaajo.« — Tisti pa, ki je to legendo zapisal, razmišlja o Savine besede, pripominja: »Jugoslovenstvo je dalo apostole in ti apostoli so oznanjali jugoslovenski zakon, naš ideal. Ni ta naš ideal kriv, da so ljudje, ki proti njemu greše. Ideal ostane, vse drugo propada.« In na nebu se prikaže podoba svetega kralja Ureditelja.

Hitlerjevci bodo kontrolirali Schuschniggovo vlado

„Giornale d'Italia“ napoveduje popolno spremembo avstrijskega notranje političnega kurza

Rim, 24. aprila. AA (Stefani). »Giornale d'Italia« objavlja poročilo iz Benetk s komentarjem svojega ravnatelja. Obenem objavlja tudi svoj komentar uradnega poročila o sestanku med Mussolinijem in Schuschniggom ter piše med drugim:

Oba državnika sta proučila vse važnejše evropske probleme in sta med drugim govorila tudi o španskem vprašanju in o razmerju do Sovjetske Rusije. Ugotovila sta popolno soglasje med njunimi stališči,

zlasti pa glede odpora proti komunizmu in njegovim nevarnim zaveznicom.

Benetški razgovori so pa vendarle veljali v prvi vrsti Italiji in Avstriji in njunim sosedom, zlasti Nemčiji. Glede Nemčije je list mnenja, da bo zaradi sodelovanja z Italijo odstranila nekatera nesoglasja med njo in Avstrijo. Nacionalni socialisti bodo povabljeni, naj dele odgovornost s patrijotično fronto. To bi pomenilo prvi korak k sodelovanju nacionalnih socialistov v av-

„Ljudstvo hoče mir in samo mir!“

Roosevelt o nalogi Anglije in Amerike — Akcija van Zeelanda

Newyork, 24. aprila. b. Prezident Roosevelt je poslal listu »Christian Science Monitor« poslanico, v kateri poudarja med drugim: Ako rečem, da pripada Zedinjenim državam in Veliki Britaniji skupna naloga zavarovanja mira na svetu, potrjujem s tem samo dejstvo, ki ga vsakdo pozna, toda dejstvo, ki ga je vredno vedno znova in znova podčrtati. Dasi so sredstva in metode raznih narodov za doseg svetovnega mira različni, moramo vendar skupne cilje smatrati za skupne gonilne sile. Miru ne dosežemo s tem, da ga samo zahtevamo, temveč le, ako ga izvajamo z velikimi napori. Nikdar nisem bil tako kot sedaj prepričan, da si povprečni ljudje vsega sveta žele samo eno: mir, samo mir povsod. Boj za mir zasluži največjo podporo človeštva vsega sveta.

Pariz, 24. aprila. d. Van Zeelandov posebni pooblaščenec Maurice Frere, ki ima nalogo, da zbere v evropskih prestolnicah gradivo za njegovo anketo, je bil večeraj na obedu pri guvernerju francoske ban.

ke. Obedu sta se udeležila tudi generalni direktor jugoslovenske Narodne banke Protić, ki se v Parizu pogaja s franco-skimi porterji jugoslovenskih posojil, ter direktor banke za mednarodna plačila.

Frerova mislja je povsem informativna. Danes je odpotoval v London. Njegova naloga je, da zbere potrebne informacije, a katerimi bo Van Zeeland odpotoval v Zedinjene države.

Maurice Frere se bo še ta teden vrnil v Bruselj, kjer bo prisostvoval Edenovim razgovorom v Van Zeelandom. Od poteka Edenovega obiska v Bruslju bo odvisen nadaljnji Van Zeelandov delovni program. Frere je izjavil zastopniku lista »Le Intransigeant«, da pri njegovem delu ne gre za pripravo kakšne nove svetovne gospodarske konference, temveč zgolj za zbiranje potrebnega gradiva. Van Zeelandu so potrebna pozitivna dejstva ter zanesljivi številčni podatki, ker mora biti bo doča svetovna gospodarska konference najskrbneje pripravljena.

Konec ženskih polkov v Rusiji

Vorošilov je razpustil vse ženske polke, češ da spada ženska k ognjišču, ne pa h kanonu

London, 24. aprila. z. »Morning Post« poroča iz Moskve, da je maršal Vorošilov odredil takojšnji razpust vseh ženskih polkov. Svoj ukrep utemeljuje z ugotovitvijo, da so ti polki v vojaškem pogledu brez vsakega pomena in sploh niso uporabni, v moralnem pogledu pa so vojski več škodovali kakor pa koristili. Ženski oficirji so živeli tako, da to ni v skladu z ugledom in častjo vojaške uniformne. Ženske spada-

v družino, k ognjišču in k otrokom, ne pa v vojsko. Ta ukrep Vorošilova pomeni konec ruskih amazonek, ki jih je dosedaj vzdrževal strmooglavični šef GPU Jagoda, ki se je vedno zavzemal za te ženske polke, čeprav je Vorošilov že dolgo zahteval, naj se ukinejo. S padcem Jagode je dobil Vorošilov odločilen vpliv in je napravil konec polkom, ki so mnogo stali, a nič koristili.

Ves narod v boj proti jetiki

Ljubljana, 24. aprila. Zopet se čita protituberkulozni teden. Že sedmo leto zapored. »Zopet slika«. Neresni in nezreli bi bili, ako bi smatrali, da vsako leto protituberkulozni teden ni potreben, ali ako bi celo pokazali nevoljo in odklanjali sodelovanje pri prireditvah tega tedna. Jetika je tako resna in težka ljudska bolezen, da morajo biti problemi njenega nastajanja stalno na dnevnem redu; vedeti moramo, da je vsa, kar v boju proti tej ljudski kugi stoji, veliko in veliko premalo v razmerju z gospodarsko in socialno škodo, ki jo narodu in državi leto za leto povzroča. Narod, ki z dejavnimi ne pokaže, da je njegova notranja odpora in ustvarjalna moč sgrajena na živi zavesti skupnih dolžnosti napram skupnim narodnim potrebam, ni narod v kulturnem in etičnem smislu besede. Jetika predstavlja vsenarodno nevarnost, okoli te oči so visoko nagrada naša težnja naša socialna vprašanja.

K stvarnim kulturnim potrebam in dolžnostim naroda zato spada, da vsako leto vsaj enkrat skrbno, zbrano in resno svoje misli, potopimo v neizmerno socialno gorjo, ki ga narodu povzroča jetika. Pohajaj vsaj v duhu v boju kraje in domove naše domovine z zavestjo, da so nam tudi oni v bedi in trpljenju bratje in sestre po krvi in duši. Na teh položajih polih bo marsikdo spoznal, da je bil do danes premalo človek in da je premalo ljubil svoj rod, ki je vsem vir življenja.

Protituberkulozni teden bo od 2. do 8. maja. Kaj pa hočemo doseči v tem tednu? Narod v njegovi celoti, do zadnjih bornih koš po robjih, hočemo opozoriti na strahob, te te bolezen, daš hočemo ljudstvu obo-

lejni potreben pouk, oživetj smisel za samopomoč tudi v stvarih ljudskega zdravja in povedati, da je zdravje edino bogastvo. Drug pomen pa mora biti da zbiramo v tem tednu erodeta za uspešno borbo proti jetiki na najširši črti. Jetika denar dobesedno tve in ogromna sredstva so potrebna, da bo to želo zasuto. Ponoviti mora, mo svojo voljo: milijon Slovencev, milijon dinarjev! Zato mora biti naša slika res vsenarodna, vsepobna in ne sme biti omejena na par ljudi in krajev. Tako bodo možni mali dinarčki ustvariti velik milijon! Protituberkulozni teden sme na moralni in gmojni uspeh Tedna samo takrat računati, ako bodo njena navodila za izvedbo Tedna povedo naša krepak odziv. Po besedni je raztreseno nebroj protituberkuloznih lig, drugod so ustanovljali posebni odbori, tako, da bo organizacija mreža kar najpopolnejša. Treba je samo tole: Zdravniki se morajo zavedati, da so zdravniki ljudstva, kulturna, telovadna in sportna društva morajo vedeti, da gre za njih lastno stvar, šole z učitelji in učenci vred morajo živeti z zavestjo, da sodelovanje v protituberkuloznem skriptu spada k prvimi dolžnostim ljudske zdravstvene pravice. — razumnost vseh poklicev, vsi, prav vsi moramo s krepkim delom pokazati, da razumemo svojo kulturno dolžnost napram narodu.

Zato vas protituberkulozna Zveza prosi: ne pozabimo, da smo narod, ki hoče na vseh straneh kviskati!

Upravni odbor: dr. Joža Bohinjec, dr. France Debevec, dr. Alfonz Levčnik, Filip Urahtnik, Rado Čelčnik, dr. Robert Neuhauer, dr. Oton Fottich, dr. Lavoslav Mastnak, dr. Ivo Pirč, dr. Ivan Pless, dr. Slava Lumaček-Kristan, dr. Fran Zupan.

Strašen konec družinske tragedije

S pomočjo tače razmesaril tasta — Obravnava pred velikim kazenskim senatom v Mariboru

Maribor, 24. aprila. Sodna kronika mariborskih sodišč ima redičkaj tak primer kot je današnji, o katerem je razpravljal tukajšnji veliki kazenski senat pod predsedstvom dr. Turata. V začetku februarja je vso mariborsko okolico razburil krvavi dogodek, katerega žrtev je postal starček, vinčar Karl Mihelak iz Ogļensčaka pri Slovenski Bistrici. Moža so našli 5. februarja jutraj na cesti pred hišo strahovito razmesarjenega. Orodniki so se istega dne aretirali morilca, starčkovega zeta, 27letnega čevljarja Dragotina Kolarja in umorjenčev 5letno, no ženo Julijano Mihelak. Oba sta sedela danes na zatoženi klopi in se zagovarjala zaradi groznega zločina.

Državni tožilec dr. Hojnik je prečital dolgo obtožnico, ki pravi, da sta obtožena, ca v noči na 4. februarja sporazumno in po zrelu preudarku umorila Karla Mihelaka, Kolar je s sekuro udaril po starčku, pokojnikova žena pa je svojo ga moža držala za vrat, da ga je zet lahko tolkel po glavi. Mihelak je zadobil 10 udarcev na glavo, imel je zlomljena vsa rebra ter so mu počila tudi jetra. Kar je pa najhujše, mrtvecu je prvobitoženec z nožem 6 krat zabodel spolovila. Obtožba je strašna, huda mora biti tudi kazen.

Mihelakova družina je stanovala v Ogļensčaku in že 11 let izvrševala viničarske posle. Vse bi bilo v redu, da se ni Mihelakova hčerka poročila z obtožencem Kolarjem, ki je prišel v hišo pravi pek. Prepri med njim in starim Mihelakom so bili na dnevnem redu. Mihelak ni mogel več prenašati gorja, ki ga je doživljal v svoji družini. Zato se je odšel od žene in hčerke ter se ni več brigal za viničarska dela. Iz neznanega razloga je po kojnika sovražila njegova žena, današnja obtoženka. Ta je večkrat prigovarjala svojemu zetu Kolarju, naj moža ubije, da bo potem mir. Posebno živo se je Mihelakova o tem razgovarjala s Kolarjem zadnje popoldne predno je bil izvršen strašni zločin. Napravila sta podroben načrt, kako bosta spravila starčka s sveta. Žena je sklenila, da bo zvalila moža spet domov in tako bo imel Kolar priliko, da ga ubije. Res je prišel Mihelak domov in odšel z ženo spat v malo sobico. Okoli 2. ure

zjutraj je prišel v kamrico Kolar, hotel izvršiti svoj namen. Toda stari Mihelak ga je čul in vprašal, kaj dela. Obtoženec si je dal opraviti okoli stredinika, češ, da kuha čaj za svojo ženo. Pri tem se je obotavljal in čakal na priliko, da starega ubije. Tedaj pa je pokojnikova žena prišla svojo ga moža, poleg katerega je spala, za vrat, kakor da bi ga hotela objeti. Priliko je izbral Kolar in začel z vso silo udariti s sekuro po Mihelaku. Udrihal je kot besen po celotnem telesu tako, da mu je pokril vsa rebra in so mu zaradi silnih udarcev po trebuhu počila jetra. Nato je zveržna pokojniku z nožem 6 krat prebodl spolovila.

Po izvršenem umoru so vsi domači, to sta oba obtožena in pokojnikova hči, Kolarjeva žena, zavlekli truplo v kuhinjo in pričeli čistiti vse krvave madeže, da bi tako zabrisali sled strahovitega zločina. Naslednje noči so truplo prenesli na cesto pred hišo ter ga položili ob potoku, poleg njega pa palico hoteli vzbuditi videz, kakor da bi se starček vrnil s potovanja in bil ob tej priliki napaden.

Tako pravi obtožena in prav tako je obtožen Kolar izpovedal orožnikom. Pred preiskovalnim sodnikom pa je svoj zagovor spremenil in zatrjeval, da je tasta ubil v silobranu. On da ga je napadel, ko je kuhal čaj za ženo. Isto je izpovedala tudi pokojnikova žena. Ta zagovor pa ni resničen, ker bi tedaj ne bilo treba trupla prenesti in fingirati napad. V sobi so našli mnogo krvavih madežev, ki so jih skušali zabrisati, pa se jim to ni posrečilo.

Pokojnega so ljudje slikali kot zelo dobrega in skrbnega gospodarja. Imel je svojo ženo obtoženko rad, četudi se je odselil z doma, je vedno skrbel za ženo in ji prinašal raznih daril ter jedi. Kljub temu pa ga je žena iz neznanih razlogov sovražila. Vedno je mislila na to, da bi si prihranil nekaj denarja, s katerim bi vzel v najem malo hišico, kamor bi se vselil s svojo ženo. Prišel bi novo, mirno življenje. Oba obtožena sta med razpravo v polnem obsegu priznala svoj zločin, kakor ga slika obtožnica. Po kratkem posvetu sta bila oba obsojena na dosmrtno ječo in sta sodbo mirno sprejela.

Bratje Fratellini v Ljubljani

Ljubljana, 24. aprila. Bratje Avgust, Maks in Gino Fratellini so poleg znamenitega Grocka, katerega film smo pred leti videli v Ljubljani, najslavnejši komiki, akrobati in umetniki sveta. Povsod, kjer se pojavijo ali kjer gostujejo, predstave razprodane. Zaradi svoje vedre umetnosti so si pridobili naslov »kralji smeha«. Pretekli teden so nastopili v Zagrebu, kjer so se ljudje skoraj igrali za vslopnice in razprodana je tudi današnja njihova poslovalna predstava. Kdor je kdaj čital o njih ali slučajno videl te umetnike, si je gotovo zaželel, da bi jih videl v Ljubljani. Ta želja se bo zdaj Ljubljancem izpolnila, saj je znamenite klovne povabilo vodstvo kina Uniona. V torek, sredo in četrtek popoldne in zvečer nas bodo torej bratje Fratellini zabavali v Ljubljani.

Bratje Fratellini so doma iz južne Francije. Vsi trije že več desetletij nastopajo, vedno v istih maskah in istih kostumih. Eden je vedno Harlekin v tradicionalnem kostumu »Comedie dell'arte«, drugi običajno no nastopa kakor »meščan v čudovitem žaketu in cilindrom ali melono na glavi, tretji pa je navadno »žrtev«. Z njegovo pojavo vzbuja krah, saj je neverjetno komičen: groteskno našminkana ogromna usta, strahovita pleša, ogromni čevlji, ki makone spominjajo na Chaplina, ter znatno prevelika in preširoka obleka. Njegov program je raznovrsten, običajno prično z znanimi napetimi in »slagerji«, ki jih parafrazirajo. Vsi trije so neverjetno muzikalni, vsak obvlada po več instrumentov. Druga točka je neke vrste pantomina, ki povzroča pri smehi daleč salve smeha. Vsi trije so tudi smej akrobatski mojstri, naravnost čudovite so njihove ekvilibristične in gimnastične točke. Po njihovem znanju, duhovitosti in spretnosti pri vseh točkah bratje Fratellini ne moremo prištevati med običajne klovne, tem-

Protituberkulozni teden v loškem okraju

Škofja Loka, 23. aprila. »Ves narod se more uspešno boriti proti tuberkulozi« — je geslo, s katerim stopa Protituberkulozna liga pred javnost v škofjeloškem okraju, ki se pripravja, da kolikor mogoče poglobi v širokih vrstah prebivalstva smisel za organizirano borbo proti jetiki, najhujši morilski človeštva. Kakor drugod, bomo imeli tedni dni v začetku maja tako zvan protituberkulozni teden, o katerem, po pripravah sodeč, ne moremo dvomiti, da ne bi svoja jega namena v polni meri dosegel. Organizacijo vodi škofjeloška, pred dobrim letom ustanovljena liga, ki šteje že nad 500 članov. V ponedeljek ob 18. je bil v zbornici meščanske šole sestanek predstavnikov državnih, samoupravnih, vojaških oblasti, zdravnikov, Cerkve, delavstva, raznih združenj, društev in organizacij in so bile določene področnosti tedna, ki naj pri tegne po svojih prireditvah vso javnost. Zlasti se je naglašalo, da nam je teoretična stran tuberkuloze kolikor toliko znana, delo bo moralo biti usmerjeno predvsem na zbiranje sredstev, da pridemo do besed na dejanja. Skupščino je vodil upravitelj meščanske šole g. Karel Sovre, ki je z vzpodbudnim uvodnim nagovorom naglasil pomembnost akcije. Daljše poročilo je podal tudi tajnik Lige, dr. Kocijančič.

Protituberkulozni teden bo v znamenju raznih prireditev. V nedeljo 2. maja priredi vojaška godba promenaadni koncert, med tednom se bodo vršila po vseh šolah predavanja, ki jih bodo imeli zdravniki,

na praznik 6. maja je predvidena akcija s sodelovanjem pevskega zbora vojaške godbe, recitacij, deklaracij, govora itd. V tem tednu se bodo pripravljala predavanja s filmi in skloptičnimi slikami. Povsod se bodo prodajali odkupni znaki, brošure, bloki, kartoni, tablice itd. Za sodelovanje je naprosen poseben krog loških dam, da bodo tudi one doprinesle svoj delež k plemeniti stvari. S posebnimi, velikimi napladi bodo preprečili ceste, vzpodbudne naplase pa dbe tudi vsi avtomobilisti. Skratka, protituberkulozni teden bo pri-

rejen v najširšem obsegu z upoštevanjem vseh propagandnih izkustev. Častno predstojstvo nad tednom je prevzel sreški načelnik g. Kaki, njegov namestnik pa je predsednik škofjeloške občine g. Matevž Zherl.

Kakor v Škofji Loki, se pripravljata tudi v Škofji v Poljanski dolini, da čim izdatneje pripravljata k uspehu protituberkuloznega tedna. V Gorenji vasi bodo ustanovili samostojno ligo in se tudi priprajala akademija, organizacijo v Škofji dolini pa vodi zdravnica dr. Sternadova.

35 let je živel kot moški

Tragedija Slovenke Terezije Videčnik, ki se je večeraj v Zagrebu obesila

Ljubljana, 24. aprila. Zagrebu si je večeraj končala življenje 35 letna Terezija Videčnik, doma iz Cadrana pri Oplotnici. Služila je v kavarni »Corso«. Komisija je ugotovila, da je Terezija Videčnik prav za prav moški, pa je ne po lastni krivdi živel kot ženska. Stanovala je v Meduličevi ulici 32 v kmetnem stanovanju in zadnje mesece je bila brez službe. Obesila se je v svoji sobici. Čim jo je policijski zdravnik zagledal, je vzkliknil: »Saj to ni ženska, to je vendar moški! In res, oblike njenega telesa so čisto moške, nos je močan, nekoliko kljukast, čelo visoko, obrvi goste in zraslene. Razen tega so se poznali Videčnikovi na obrazu sledovi goste brade. Bila je pa gladko obrta. Roke in noge je imela precej velike, se daleč ne ženske temveč čisto moške, pa tudi prsni koš kaže na moškega.

Njeno sestro je globoko pretresla vest, ko je zvedela, da je Terezija moški. Terezija ima več bratov, ki so povsem normalno razviti. Ob njenem rojstvu pa niso točno vedeli, ali je prišel na svet deček ali deklica. Če bi bili poklicali zdravnika, bi otroka lahko pozneje operirali in Terezija

bi bila normalen moški. Tega pa niso storili. Ko so župnika v Cadranu, ki je pa že davno umrl, vprašali, kako bo otrok krščen, je odgovoril, da ga bo krstil kot deklico, da bo lažje živel na svetu. Čim bolj se je otrok razvijal, tem bolj so se kazali znaki moškega spola. Terezija je zaradi tega zelo trpela, živel je sama zase in nikamor ni hodila.

Pred meseci se je sprijela v kavarni »Corso« z nekim nameščencem in zato je odpravila službo. Obratila se je tudi na zdravnike, ki so ji pa izjavili, da bi bila operacija prepozna in da ne more postati popoln moški, kakor bi bila lahko postala, če bi jo bili pravočasno operirali. Sestra jo je sicer tolažila, pa ni nič pomagalo, nesrečna Terezija je šla prostovoljno v smrt. Večeraj zjutraj se je oblekla, gladko obrila in obesila v svoji sobici. Zapustila je poslovnico pismo, v katerem pravi, da gre prostovoljno v smrt. Zdravnika je prosila, da bi ji dal strupa, in ker ga ni dobila, je sklenila poiskati izhod iz obupnega položaja v smrti. Njeno truplo bodo raztelesili.

15letnica JČ lige

Ljubljana, 24. aprila. Danes in jutri slavi naša agilna Jugoslovenska liga v Ljubljani svojo 15letnico. J. Č. liga v Ljubljani je matica vseh J. Č. lig v Jugoslaviji, ker je bila skupno s C. J. ligo v Pragi prva ustanovljena. Pripravi smo torej, da bo našlo to pomembno slavo v naši javnosti primeren odziv. Drevi zvečer bo v vseh prostorih Trgovskega doma koncert s plesom, kiga prirediti skupno z ligo njen akademski odsek. Koncertni program je zelo pester. Pri koncertu sodelujejo orkester konservatoristov, učenci g. prof. Škerjanca pod taktirko Uroša Prevorskega, Orkester zaigra lepo Dvojčakovo Sernado. Razen tega sodeluje g. prof. Šivko, ki bo zaigral na klavirju Sukov Opus 12. Nadalje sodeluje priznana koncertna pevka Milena Verčević, ki bo zapela pesma No, vaka, ter operni pevec Kolacio, ki bo zapel arije iz Jeloškega in Pikove dame. — Po koncertu bo ples.

Jutra ob 10. bo v posebnih dvorani pri »Slamčice« v II. nadstropju slavnostni občni zbor J. Č. lige v Ljubljani in Izvršnega odbora J. Č. lig dravske banovine, nato pa skupen obed. Prijave za obed sprejema pisarna lige (Knafličeva ul. 10-11, tel. 31-43). Tega slavlja se udeležijo delegati vseh lig iz Slovenije in sicer iz Maribora, Celja, Ptujja, Kranja in Bleda. Nadalje pride tudi zaopnični centrala C. J. lig iz Prage g. gen. konzul dr. Otokar Beneš, dva delegata lige iz Orijenke, delegat Saveza J. Č. lig iz Beograda, delegat Izvršnega odbora J. Č. lig savske banovine in delegat lige iz Zagreba. Pričakovati je pa, da prispele tudi še drugi delegati.

Koncert Gilla Guilberta

Ljubljana, 24. aprila. Snoči se je vršil v mali dvorani Filharmonične družbe koncert francoskega pianista Gilla Guilberta, ki je bil prav dobro obiskan. Višina francoskih reproduktivnih umetnikov je splošno znana, toda enoči niso prišli obdovovalci francoske jasnosti, elegancije, gracioznosti, ter ceprja na svoj račun. Ze tehniko igre same, ki sloni na izrabiljenju teže cele roke je tako, da je možna moč izvajenja živega, diferenciranega tonala, minimalna. Pianist je ta način igre doledno uporabljal in tako pokazal svoje najboljše v skladbah monumentalnega značaja, dočim se v delih, ki zahtevajo takovano drobno tehniko, ter izčezlirano podajanje, ni mogel dvigniti nad nivo solidnega, povprečnega pianista.

Sporod, ki je obsegal same manjše skladbe (nabene sonate), je tembolj razkril šibke strani koncertanta, ki bi se morda v delih večje forma pokazal v boljji luči. Ze pri prvi točki (7. malih Rameutejevih skladb), ki je bila največja privlačnost programa, je pianist razočaral. Tu, kjer bi se moralo vse bliskati od samega humorja in komade in nič več, najmanj pa tlesja, kar bi nam mogel dati le Francoz. V Brahmovih in Lisztovih skladbah je pianist pokazal več smisla za značaj del, čeprav smo tudi tu opazili samovoljnost in izbiri tempa in pomanjkanje izrazitnega čuta za otehtanost posameznih delov. Drugo poslovice sporeda so izpolnila dela Debussyja, Albeniza in Musorgskega, ki so bila prav tako povprečno podana.

Naše občinstvo je imelo priliko slišati toliko prvotnih domačih in tujih pianistov, da je v tem pogledu še razvijamo — kljub temu se se gostu oddolžili z aplavzi. Čas je, da zlasti Francozi, ki prihajajo k nam kot predavatelji ali koncertanti, in ki jih mi vedno radi poslušamo, ne bodo več gledali v nas »balkanec« za katere je vse dobro, temveč da bodo prinašali k nam to, zaradi česar jih ljubimo in cenimo.

Fr. Šturm.

Iz Celja

— Predavanje o socialni zakonodaji. Krajevni medstrokovni odbor v Celju bo priredil v nedeljo 25. t. m. ob 10. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma predavanje o socialni zakonodaji v češkoslovaški republik in v Jugoslaviji. Predavali bodo g. Karel Brožič iz Prage, poslanec češkoslovaškega parlamenta in predsednik Unije rudarjev v Londonu, odvetnik dr. Avgust Reisman iz Maribora, novinar Viktor Eržen

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri.
24. aprila sobota Med štirimi stenami Red B
25. aprila nedelja Matura. Izven Cene od 20 Din navzdol.
Ponedeljek 26. aprila: Zadnji signal. Red C

OPERA
Začetek ob 20. uri.
24. aprila sobota Plamen. Red A.
Nedelja 25. aprila: Ob 15. uri: Pod to goro zeleno. . . Izven. Cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri: Navihanka. Izven. Cene od 30 Din navzdol.
Ponedeljek 26. aprila: zaprto.

— Lessingovo igro »Nathan der Weise« bo vprizorila umetniška skupina Alberta Basermanna, ki bo gostovala v sredo 28. t. m. v opernem gledališču. Sloves velikega ustvarjalca človeških usod, ki spremlja Bassermanna, je popolnoma upravičen; realistični slog njegove igre, katere poborec je bil, dokler se ni z njim popolnoma uveljavil, mu daje vse možnosti izražanja najtišjih in največjih človeških doživljev. Njegov »Nathan« je do zadnjih potankosti izklesana umetniška figura.

Za obe nedeljski operni predstavi: popoldansko »Pod to goro zeleno« in večerno »Navihanka« veljajo cene od 24 Din navzdol in ne 20 Din kot je bilo pomotoma objavljeno.

K povišanju takse na pse

Ljubljana, 24. aprila. Kakor vse kaže, je vzela na piko sedanja občinska uprava posebno posnetnike malih stanovanjskih hiš. Stoodstotno povišani vodarini in kanalski pristojbini sledi dvakrat no povišana taksa na pse.

Hišni posetniki ob ulicah mestne periferije, v katerih se pokaže strahni vsake kvatre enkrat, so primorani imeti pse, če si hočejo obvarovati hišo, svoje vrtove in sadno drevje pred tatovi. Če so mestne finance že tako pod pam, da jih mora občina sanirati na račun varnosti svojih občanov, tedaj ji priporočamo, naj da svojim občanom očetom halebarde in naj jih pošlje patrolirati po periferiji. Zelo hvalen, ki ji bomo za ta ukrep, ker nam ne bo treba več imeti psov ter plačevati horendnih takz zanje.

Onemu gospodu, ki je spisal tako lepo doletilo, kaj je pes čuvaj, moramo pa povedati, da nima niti trohice srčne kulture ter da še ni videl skrbno negovanega vrta. Po njegovem mnenju mora biti pes čuvaj čez dan priklenjen ponči na se izprehaja po ograjenem prostoru, to se pravi, da ponči lahko pohozi vse cvetje in razkopije ves vrt če se hoče tega obvarovati, naj bo pa žival priklenjena vse življenje.

Tega gospoda moramo vsekakor priporočiti otepelavemu društvu in društvu za zaščito živali.

Lovski psi seveda uživajo ugodnosti glede višine pasje takse, ker lov ni luk-suz in bi brez njega postal marsikaj gos-pod, ki sedi v občinski upravi, brezposeln.

Posestniki malih hiš.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 24. aprila katoličani: Jurij
Jutri: Nedelja, 25. aprila katoličani: Mar-ko.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Nesmrtna melodija
Z.K.D. Robin Hood El Dorado ob 14.15 v Matici
Kino Ideal: Mayerling
Kino Sloga: Tajnost pariškega podzemlja, matineja »Kraljestvo smeha« ob 14.15
Kino Union: Pred bitko
Kino Moste: »Ukradena ljubezen« in »Mali polkovnik« (Shirley Temple)
Kino Siska: Knock out
Udruženje jugoslovenskih agronomov občni zbor ob 15 v konferenčni sobi hotela Mikli
Društvo »Soča« predavanje prof. Čermelja »Kritični pogled nazaj za uspešnejše delovanje v bodočnosti« ob 20.30 pri »Levici«
Jugoslav. češkoslovaška liga umetniški koncert s plesom ob 20 v Trgovskem domu
Občinsko društvo občni zbor ob 20 v vrtni verandi Kazine
Sentjakobsko gledališče »Na Trški gorici« ob 20.15 Mestni dom
Društvo slušateljev Juridicne fakultete: predavanje dr. R. Krivica »Jurist v odvetniški službi« ob 18 na univerzi, soba 90.

PRIREDTIVE V NEDELJO

Kino Matica: Nesmrtna melodija
Z.K.D. Robin Hood El Dorado ob 10.30 v Matici
Kino Ideal: Mayerling
Kino Sloga: Tajnost pariškega podzemlja, matineja »Kraljestvo smeha« ob 11. dop
Kino Union: Pred bitko
Kino Moste: »Ukradena ljubezen« in »Mali polkovnik« (Shirley Temple)
Kino Siska: Knock out
Gasilska zajednica dravske banovine občni zbor ob 9 v verandi Uniona
Udruženje vojnih invalidov občni zbor ob 9 v Delavski zbornici
Jugoslav. češkoslovaška liga slavnostni občni zbor ob 10 pri Slamčici v rezervirani sobi v II. nadstropju
Otvoritev II. pomladanske razstave Društva slovenskih likovnih umetnikov ob 11. v Jakopičevem paviljonu
Sentjakobsko gledališče »Na Trški gorici« ob 20.30 Mestni dom
Udruženje jug. nar. železničarjev in brodarjev občni zbor ob 9 v veliki dvorani hotela Metropol
Akademija Podmladla Rdečega križa ob 10.30 v veliki Filharmonični dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Garts, Moste — Zaloška cesta.

Imod sira

Danes pa samo dve uganki.
Prva: »Slovenski dom« z mastnimi črkami oznanja: »škapin, tat in ropar, simpatizira z rdečo španjo.« Urednik »Slovenskega doma« pa simpatizira z belo španjo. Uganka se glasi:
Radi katerih simpatij je španja bolj diskreditirana?

Druga: »Slovenski dom« je počastil ljubljanske čucke ob protestnem zboru z duhovitostjo, izvirajočo neposredno iz vinskih hlapov. Vljudnost zahteva, da se mu počasteni čucki za izredno naklonjenost zahvalijo. Morda kar z običajnimi vizitkami. Uganka se glasi:
Komu naj izroče čucki svoje vizitke, »mladem« gospodu, ki je duhovito počastil napisal, ali platno prodajajočemu kratkosrajčniku iz Kopitarjeve ulice, ki jo je priobčil?

Iz Maribora

— Drevi bo premjera Fallove opere »Dolarska princesa«. To priljubljeno delo se more ponajeti s krasno glasbo, z zelo melodičnim pevskim partom, z živahno vsebino ter sočno instrumentalno, v kateri je Fad moister. Delo je zrealiziral ljubljanski goz, režiser Josip Povhe, ki mu je pomagal pri koreografiji Harasovič. Nabavilo so tudi nove dekoracije in obleke. Sodelujejo Iglitova, Barbičeva, Gorinskova, Kraljeva, Sanci, P. Kovič, Verdonik, Harasovič, Gorinsk, Blaž in Ornobori.
— Pri Abrahamu. Večeraj je slavil 50letnico življenja v Mariboru znani in priljubljeni policijski uradnik Jurij Smodej. K jubileju mu čestitamo!
— Školska akademija. Školsko društvo Maribor I. opozarja ceneno občinstvo, da se bo vršila 5. maja ob 20. uri v telovadnici inž. šole školska akademija. Naslednjega popoldneva se akademija ponovi za deca.

— Zanimiva stavka. V tovarni lesnih izdelkov v Bistrici pri Mariboru znani je dni prišlo tamošnje delavstvo stavkati iz razloga, ker je neki delavec grozil svojim tovarišem, da jih bo ubil. Stavkujoči so zahtevali, da tega nasilnega podjetja odpusti iz službe, kar je vodstvo tovarne tudi storilo. Iste dan je odpuščen delavec iz masčevanja zažgal podstrešje tovarne. Grozila je požarna katastrofa, ki jo je takojšnja pomoč gasilcev preprečila.
— Nova pridobitev mestne klavnice. Večeraj popoldne so na svetlan način izročili prometu novo moderno hladnilno napravo v mestni klavnici. Tej svečanosti so prisostvovali podžupan g. Zebot, ravnatelj mestne klavnice g. dr. Rojko, mestni svetniki in člani uprave mestnih podjetij, ter zastopniki Združenja mesarjev. Nova hladilna naprava razvija 200.000 kalorij na uro. Tako je mestna klavnica preoklirjena tudi za slaba velike razbitine mesta in priključuje okoljskih občin. Napravo, ki predstavlja veliko pridobitev Maribora, zlasti pozdravljajo tukajšnji mesarji. Hladilna naprava, ki jo je dobavila neka nemška tvrdka in jo je montiral osebje mestne klavnice, je veljala okoli 320.000 Din.

Skrivnost umora na Javorju

Javorjani so še vedno neke vrste tlačani — Umorjena župnikova kuharica ni imela sovražnikov — Župnik je zelo potr

Ljubljana, 24. aprila

Na južnem pobočju, okrog 100 metrov pod vrhom hriba, se koplje v pomladnem solncu revna vasica Javor. Črešnje so v polnem cvetju, hruške so pa začele brsteti in topla življenjska radost te objame ob pogledu na veselo barve pokrajine. Včeraj je prvič v tej pomladi pogledalo solnce skozi veliko okno; ozivila so polja in nad svežimi brazdami je zadetela zemlja, kakor dehti samo spomladi. Kmetje so korakali sklonjenih glav za plugi, zatopljeni v svoje delo. Toda tudi druge, kjer sem jih srečaval, so se mi zdeli vsi sklonjenih glav, kakor da jih nekaj teži. Če jih nagovorim, prijazno odgovarjajo, a vedno se ti zdi, da jim prava beseda ne gre od srca. Jutri bo 14 dni od še vedno nerazjasnjene umora na Javorju in tuju se na prvi pogled zdi, da ljudje ne razmišljajo več o zločinu in da ne govorijo več o njem, kakor da se ni zgodilo nič posebnega. Na prvi pogled, sicer pa leži na vseh teh ljudih teža skrivnosti in da je v tej tišini nekaj zločestega. Čim delj govoriš z ljudmi in čim večje zaupanje si pridobiš pri njih, tem zgovornejši postajajo. Toda govorijo pritaženo.

razrednica je bila v župniji. Župnik je odstopil eno izmed sob v enonadstropnem župnišču, največji hiši na vasi, za solo proti mesečni najemini (po vojni baje po 200 din). Župnik je bil hkrati učitelj, katehet, predsednik in blagajnik šolskega odbora. Šola je bila, kakor trde vaščani, po tri dni na teden. Župnik Jernej Klincec je krščeval, vzgajal, poročal in pokopal svoje župljane. Bil je edini inteligent v hribovski vasi, kjer ni pošte (pismonoša prinaša pošto vsak drugi dan, kadar je pač kaj) in kjer je samo ena gostilna, kjer ni šolskega poslopja in kjer se pred leti niso imeli laičnega učitelja.

V tej čudoviti vasi, kakršnih menda ni več v Sloveniji, so se nevezljive zakoreninjenosti tradicije. Zdi se celo, da nekateri ljudje sploh ne vedo, da je bila že l. 1848 revolucija, ki je v vsej bivši Avstriji odnesla fevdalni red. Sicer ne smemo govoriti, da tu kmet še zdaj nima zemlje. Ne, toda še vedno je v veljavi tlaka, ki jo morajo vaščani opravljati na cerkvenem posestvu. Župnišče ima nekakšne stare pridobljene »pravice«, ki mu jih vaščani tudi priznavajo. Greh proti cerkvi bi se jim zdel, če bi se n. pr. kdo uprl in bi ne nasekal v svojem gozdu drv ter jih pripeljal župniku. »Gruntarji« morajo pripeljati na leto župniku po dva voza drv, mali posestniki pa morajo »napraviti« ta dva, namreč nažagati in nacepititi iz hlovdov. Razen tega morajo kmetje navoziti na cerkveno posestvo brezplačno gnoj, preorati njive, »napraviti« in navoziti stelo za župnikovo živino, čistiti senožeče itd. Za boro so točni predpisi. Izvzet baje ni nihče, tudi bajtarji morajo dati po kakšen mernik ajde. »Gruntarji« morajo dajati tudi odškodnino za slano in maslo v denarju, ker je prejšnje čase bilo v navadi, da so morali dajati tudi te dobrote pri bari. Priznati je treba, da v letih krize sožitje med župljani in župnikom ni bilo več tako idealno, kakor prejšnja leta. Ljudje niso več oddajali cesarju, kar je cesarjevega in bogu, kar je božjega s takšno samo po sebi umevnostjo kakor prejšnje čase. To je župnika bolelo in pogosto je tožil nad pokvarjenostjo, ki je začela kužiti tudi ta, dotlej še nedotaknjen kosček sveta. Razen tega je pa župnik moral oznaniti s prižnice, da tudi sam ne živi v tako sijajnih razmerah, da bi n. pr. mogel dajati posojila, ako bi kdo prošil za nja. Opozorjati je moral tudi vaščane na 7. božjo zapoved ter da je v cerkvenem gozdu prepovedano nabirati dračje. Če pomislimo, da so bedni ljudje radi marsikomu krivični v svojih sodbah, ko lačni štejejo zaloga svojega bližnjega, ki se mu morda godi nekoliko bolje, bomo lažje raz-

lavci, ki so delali na cerkvenem posestvu, kot prava gospodinja. Bila je priljubljena in mnogi sučustvovali z njo zlasti zaradi tega, ker je bila pogosto žalostna in ker je zelo trpela zaradi odprte noge. Preden se ji je odprla noga pred več leti, jo je vprašal nek vaščan, kakaj šepa, pa mu ni hotela dolgo povedati, zakaj. Končno mu je vendar zaupala, da jo je nekoč udaril s palico ženske, ki so se sedle blizu nje v cerkvi, so večkrat tožile, da njena rana strašno smrdi. Kuharica se ni pritoževala nad svojo boleznijo. Sama je bila v župnišču za dekle, gospodinja in kuharico kljub bolezni. Okrog 33 let je služila pri javorskem župniku in ga ni zapustila nikdar, razen enkrat, ko si je baje zdravila nogo v bolnici. Najbrž ni res, da je hotela pustiti službo, ki ji je posvetila pol svojega življenja, čeprav je tožila v neki hiši na koncu vasi približno uro pred svojo tragično smrtjo, da si zelo želi živeti neke v skromni hišici, ki bi si jo tako rada kupila, sama zase. Bila je že stara, pa tudi župnik je že precej star, čeprav je po zunanosti še precej mladosten in krenak za svoja leta, zato se pač nihče ni čudil, če je prišlo med njima včasih do nesporazuma, kakršni so nekaj navadnega med stari ljudmi, ki žive dolgo skupaj. Pač pa se je ljudem zdelo najbolj čudno, da je nesrečna kuharica obiskala pokopališče, preden je stopila v hišo blizu pokopališča, češ, da ni imela nikdar navade zadržati na pokopališču. Nesrečnica je menda slutila smrt.

KAKO JE ŽUPNIK OBVESTIL VAŠCANE O UMORU

Približno ob 20.30. okrog 2 uri po umoru, je prišel župnik k najbližji sosedni hiši, po domače pri šimcu — približno 100 korakov daleč — povedat, da je kuharica umrla in da naj fant pokliče cerkvnika. Ko je prišel cerkvenik, mu je župnik malo drastično povedal, da je nekoč umoril kuharico. Fantje so takoj odšli z župnikom stražiti truplo, ki je ležalo v hlevu, pokrito z mrvo. Kravi se nista bili pomolzen in ne nakrmljeni, iz česar sklepajo, da je bila kuharica umorjena že okrog 18. Pol ure

prej je bila po župnikovem pripovedovanju še v njegovi sobi, kamor je nekaj prinesla. Ob 19. bi mu morala prineseti večerjo in vaščani pripovedujejo, da je bil župnik vedno viden strogega reda, ter da se mu je moralo zdeti čudno, ker večerje ni bilo niti ob 20., ko je župnik, oborožen s samokresom, šel iskat nesrečnico in jo našel s silno razbito glavo v hlevu. Rovnica, morilno orodje je baje stala za vrati ali ležala ob trupu. Župnik ni pustil fantom odgrinjati s trupla mrve in tudi se ne nicesar dotakniti, kakor je bilo tudi potrebno zaradi preiskave. Po njegovi izjavi sta šla dva fanta po orožnike ob 23. (peš), nekateri vaščani pa trde, da sta odšla že ob 22.

NEKAJ JE SLIŠAL OB 20.

Župnik je izjavil, da je okrog 20. slisal »neko skrbijanje, najbrž pri glavnih vratih župnišča, ker je moja soba nad glavnimi vrati. Morilec bi torej po tej razlagi okrog 2 uri po umoru skušal priti v župnišče skozi duri, ki se pa zapirajo in odpirajo razen s ključem tudi s skrivnimi zapahom, čigar mehanizma pozna ta zdaj, ko kuharica ni več, samo še župnik in cerkvenik. Toda, ko je župnik kmalu po tem na hitro oblečen, kakor pravi, prišel oborožen iz hiše, ni nikogar opazil. Pokazal je pa velik pogum, ker si je upal iz hiše ponesti ključ skrivnostnemu šumu in imel je tudi veliko srečo, da ga morilec ni pričakal v hlevu ali kje v bližini ter ga napadel. Nekateri vaščani si župnikov pogum ob strašni nesreči razlagajo s tem, da se je nekoliko okrepčal s požirkom žganja.

Župnika je smrt zveste služabnice silno potrla, kar se je pokazalo na pogrebu, kjer je tako silno jokal, kakor ga vaščani še niso nikdar videli. Prejšnjo nedeljo pa je opustil pridigo iz žalosti in je oznanil izpred oltarja da mu naj vaščani dajo strazarja, če hočejo, da bo še hodil masevat. Oznanil je tudi, da jutri ne bo tradiciionalne Markove procesije, drugo leto pa bodo že naredili, kakor bodo vedeli in znali, češ, mene ne bo več tu. Pač pa še hodi župnik pripravljat soljarje na birmo v šolo (a tudi birmo letos ne bo na Javorju zaradi umorja), ki je v tesni sobi hiše lovdskega čuvaja Jančarja, kamor vodi od župnije v reber strma cesta. Župnik se rad izgovarja ljudem in govori nekoliko več le s svojimi najboljšimi prijatelji. Za gospodinjke posle je najel dve ženski, starejšo kuharico, ki je baje služila pri župniku v Thamu, dokler ni umrl, in mlado gostilničarjevo hčerko iz Javorja.

'Lep si, pa ne boš več dolgo'

Bogat posestnik iz sovraštva dvakrat streljal na svojega soseda in ga smrtnonevarno ranil

Novo mesto, 23. aprila

V Bučki, kjer so znani sejni, se je zbralo 23. septembra 1935 precej sejmarjev, ki so po opravih zalivali z vinom dobro opravljene kupčije v vinotoču Karoline Povšetove. V vinotoču so bili med gosti popoldne 50letni posestnik Janez Povše in Močvirja, njegov 20letni sin France in že pokojni Alojzij Androjna. V tej družbi je sedel pri eni mizi tudi Anton Salmič, katerega je Janez Povše brez vsakega povoda sunil od sebe, da je odletel v zid. Ko je to opazil Martin Kotar, je pozval Salmiča k svoji mizi. To pa Povšetu očividno ni bilo po godu, kajti prišel se je hudovat tudi nad njim. Povše, kakor tudi Androjna sta se večkrat zaletela v Kotarja in mu grozila. Komaj je Kotar odinil Androjno od sebe, že je posegel v to prerinjanje Povšetov sin France in sicer oborožen z nožem. Pretep so preprečili orožniki, ki so Francetu Povšetu vzeli nož. Povše pa spodil iz gostilne. Za njim je ošel tudi njegov oče ter pri odhodu iz vinotoča zagrozil Martinu Kotarju, da se bo tega dogodka že spomnil in da bosta morda še istega večera skupaj. Martin Kotar je še nekaj časa ostal v sosedovem vinotoču, nato je pa odšel s Salmičem še v Remetovo gostilno na Radulje. Okrog 21. ure pa sta se napotila vsak proti svojemu domu.

Ko je Kotar tako korakal po občinski cesti proti Gor. Radulji, ter prišel v bližino Marjetičevega kozolca, ki stoji še prav blizu te vasi, je opazil ob zadnjem stoku kozolca vse tri in si takoj mislil, da ga nič dobrega ne čaka. Da bi se pravčasno umaknil zasedi, je pospešil korake. V tem trenutku pa je že počila puška. Zadelo Kotar je s težavo hitel proti domači hiši. Tam so ga domačini takoj slekli in opazili, da je zadet s šibrami v desno podlahtnico in desno stran trebuha. Takoj so ga za silo obvezali, ter ga odpeljali v krško bolnico, kjer je ostal do 12. oktobra 1935 v oskrbi. V bolnici so ugotovili, da so šibre prebile Kotarju trebušno mrtno in padle v trebušno votlino, šest šiber pa je zadelo desno podlahtnico. Prva poškodba je bila smrtnonevarna. Povše, kakor njegov sin sta se morala zaradi tega dejanja zagovarjati pred novomeškim sodiščem, kjer je bil Janez Povše obsojen na 18 mesecev strogega zapora in na povračilo vseh stroškov, njegov sin France pa na 2 leti strogega zapora, dočim je Androjna med tem časom umrl. Obsojeni Povše je Janez je prijavil revizijo, ki pa je bila kot neosnova zavrnjena.

Od tedaj je med obema obsojenecema in Kotarjem Martinom vladalo smrtno sovraštvo. Lani 12. novembra sta imela Povše Janez in Kotar Martin pred okrajnim sodiščem v Krškem civilno razpravo, kjer je prišlo med njima tudi na sodišču do ostrega prepira. Povše kot tožilec je prav do izgubil. Po razpravi se je Kotar Martin vračal proti gostilni Murko v Krškem, kjer je imel konja. Na cesti pa sta se nenadoma srečala. Ker se je Kotar baš gledal v žepno zrcalo, mu je Povše Janez dejal: »Martin, saj si lep, pa ne boš dolgo«. Kotar je nadaljeval svojo pot v Murkov hlev, tja pa mu je sledil tudi Povše. In zaklical je: »Zdaj boš pa krnil te potegnil iz žepa pistolo in sprožil Kotarju naravnost v obraz, tako da mu je krogla prestrelila levo stran obraza. Rana je bila smrtnonevarna. Takoj po strelu se je Kotar zgrudil, ko pa je vstal, ga je Povše še nekaj časa lovil po hlevu in skušal še drugič streljati nanj. K sreči pa je naboj odpovedal. Kotarju se je končno posrečilo zbežati iz hleva na prsto. Prišel je do šoferja avtomobila, ki ga je spravil v avto in odpeljal v bolnico.

Zaradi tega dejanja je Povše Janez ponovno sedel na zatožni klopi. Na razpra-

vilni stanovski tovariši daleč naokrog saj je mojster Jernej Perdan znan kot borben in odločen zagovornik pravic čevljarjskega stanu. Kot načelnik Zadruga čevljarjev je na občnih zborih in protestnih zborovanjih za zaščito domačih čevljarjskih izdelkov in domače delavnosti stavil vselej odločna in trde zahteve, da so mu celo nekateri zamerali. Kakšnega zaupanja je vreden, je najboljši dokaz, da že 10 let načeluje svoji stanovski organizaciji, da je načelnik Produktivne čevljarjske zadruge že 6 let in da je bil nekaj časa celo svetnik naše vrhovne gospodarske institucije zbornice T.O.I.

V srečnem zakonu se mu je rodilo 7 otrok, ki so vsi dobro vzgojeni in preskrbljeni. Je pa mojster Jernej tudi narodnjak v najčistejšem pomenu besede, in v takem duhu je vzgojena tudi njegova družina. Dasi odločen narodnjak ne dela izjeme pri njegovih prireditvah in ob pogrebihi, kajti njegovo geslo je: »Ob narodnih prireditvah in ob smrti je pevec le pevec. Nasu pot je nas vseh, ki ljubimo pesem.«

Ko povečamo spoštovanemu jubilarju ob njegovem 40-letnem pevskem jubileju le skromne vrstice njemu v priznanje mlademu pevskemu rodu pa v zgled in posnemanje vrednega pevskega idealizma, mu še posebej kot zvestemu in dolgoletnemu naročniku našega lista iskreno čestitamo. Pesem, ki mu je zdravje, naj ga ohranja zdravega, srečnega in zadovoljnega do pozne jeseni njegovega življenja! Naša pesem ga pozdravlja!

Vladimir

KINO IDEAL

DANES! DANES!

Habsburška tragedija

»MAYERLING«

Charles Boyer, Danielle Darrieux

Predstave danes ob 16., 19. in 21.15, jutri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21.15

Jubilej požrtvovalnega Sokola

Jesenice, 23. aprila.

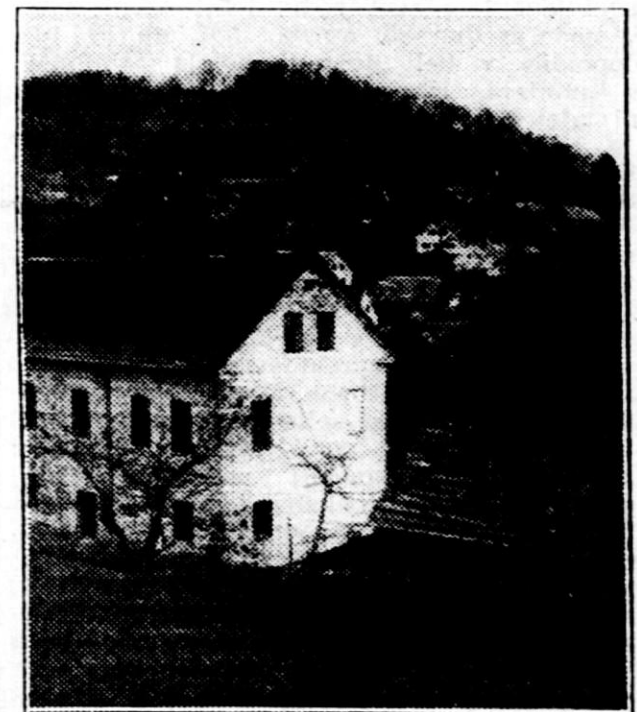
Te dni je praznoval 50. rojstni dan in imendan, v kratkem bo pa slavil srebrno poroko g. Rudolf Ozvald, posestnik in hotelar na Selu pri Zirovnici. Naš jubilar se je rodil 18. aprila 1887 v Zagorju ob Savi. Gostilničarske obrti se je izučil pri restavraciji g. Zajcu v Ljubljani. Služboval pa je v Ljubljani, Gorici, Trstu (hotel »Balkan«) in v St. Petru na Krasi, kjer je bil med ustanovitvi tamošnjega Sokola. Leta 1911 je prišel na Jesenice, kjer je vršil službo plačilnega natakarja v kolodvorski restavraciji, ki jo je takrat imel v na-

jema g. Dolničar. Takoj po prihodu na Jesenice se je prijavil kot ustanovni član jeseniškega Sokola. Leta 1912 se je poročil z g. Marijo, ki izhaja iz ugledne hiše Strniševce iz Fužin pri Ljubljani, ki je imela na Jesenicah dobro kmetijsko trgovino. Leta 1914 je na Jesenicah podvzel veliko balizirano akcijo za arabski Rdeči križ ob balkanski vojni. Pomladi l. 1914 je bil izvoljen za starostno jeseniškega Sokola, ki mu je načeloval v najtežjih časih vse do l. 1926. Ob prevzemu je prevzel v najem kolodvorsko restavracijo, ki jo je uspešno vodil vse do l. 1929. Bil je več let načelnik Gostilničarske zadruge, občinski odbornik ter član, odbornik in podpornik neštetihih društev in organizacij. Skraj vse življenjske sile in sredstva pa je dal na razpolago jeseniškemu Sokolu, ki se je pod njegovim vodstvom razvil v najmočnejšo sokolsko edinicu na Gorenjskem. On je ustanovil sokolsko godo na pihala in založil denar za vse godbene instrumente. Založil je tudi denar za 80 članskih slavnostnih krojev, kupil okoli 30 vagonov opake za Sokolski dom, posodil za gradnjo Sokolskega doma 100.000 din in dal je tudi osebnostno jamstvo za najetje posojila za gradnjo Sokolskega doma. Poleg velikih denarnih darov pa je dal brat Ozvald skoraj vse življenjske sile in čas za sokolsko stvar. Bil je izvrsten družabnik, velik prijatelj glasbe, predvsem pa navdušen pevec, ki je znal spraviti v dobro voljo vsako še tako slabo razpoloženo družbo. Leta 1929 je kupil znano Kuntovo domačijo z gostilno na Selu pri Zirovnici, kjer je vse prostore udobno opremil in moderniziral. Po njegovem odhodu z Jesenic je nastala tu občutna vzel. Z njim so narodna in kulturna društva izgubila velikega podpornika, narodna javnost pa najboljšega družabnika, ki je bil povsod dobro došel, cenjen in spoštovan. Bil je več let član uprave in podpredsednik sokolske župe Kranj in se je kot tak redno udeleževal vseh sej, skupščin in izletov.

Na predvečer godu mu je jeseniška sokolska godba priredila pred njegovim domom v Zirovnici podoknico. Z Jesenic in Javorjnika mu je prišlo čestitalepo številni sokolskega članstva in planincev, ki so z domačinimi Sokoli do kraja napolnili veliki salon. V imenu jeseniškega Sokola mu je v lepem govoru čestital in se mu zahvalil podpredsednik brat dr. Ernest Rekar ter njegov dolgoletni sokolski sodelavec in drug br. M. Sušnik. Ginjač do solz se je zahvalil brat Ozvald vsem za prelep večer, ki bo ostal vsem udeležencem še dolgo v prijetnem spominu.

Zelimo vsemu sokolskemu delavcu in mecenu, da bi ohranila usodo člane in zdravega na njegovi prelopi domačiji še dolgo vrsto let, da bi v njej in njej življal jsem in silno svojega življenja.

Župnišče in hlev, kjer je bila nesrečna kuharica umorjena

zumeli podobne očitke, kakor: župnikovi kravi imata toliko mleka, da ga dva človeka ne moreta porabiti in ga zlivata med pomije, naši otroci pa stradajo, ali: vse berače odganja in nobenega nezaposlenega ne more videti! Govorili so celo, da so jih gospod včasih tudi nekoliko osuvali in da so bili nekoliko pretrdi z njimi. Vse te govorice so seveda prihajale tudi župniku na ušesa in samo po sebi se razume, da se je čedalje bolj začel poglabljati prepred med župljani in njim. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je ostalo vendar še vedno mnogo ljudi zvestih župniku, ki ostro obsojajo vse »pokvarjenec« in ne spoštljivce duhovnega gospoda. Kljub temu ne moremo trdno verjeti, da bi bili župnikovi več ali manj odkriti nasprotniki zmnožni umora iz maščevanja.

TODA GROZILNA PISMA?

Župnikovi nasprotniki trde, da ni nič čudnega, če je župnik dobival zadnje čase grozila pisma in drznejo si celo trditi, da je zmerjal župljane s prižnice. Najboljši župnikovi prijatelji so si skušali razložiti umor kuharice tako, da je morilec nameraval umoriti tudi župnika ter da je samo zaradi tega umoril kuharico, da bi ne bilo nobene priče. Zdjaj niso več povsem zadovoljni s to razlago. Pravijo, da sta župnik in cerkvenik videla v nedeljo približno ob 18. postopati nekega moškega okrog cerkve (ki stoji na kopastem hribčku, v bližini župnije), torej, ko je bilo še svetlo. Cerkvenik stanuje nad 100 m daleč od župnije, v hiši ki stoji tesno ob drugih hišah. Najbolj splošna razlaga umora je pa bila nekaj časa, da je nekoč hotel izprosti župnišče ter da je umoril kuharico samo zaradi tega, da bi ji odvzel ključe. Vendar ljudje niso zadovoljni niti s to razlago, češ, da so baje našli pri umorjeni kuharici ključe. V resnici je bila kuharica v božični noči, ko je prišla od polnočnice, našla v duhrih župnišča zlomljenih vitrih. Zato so nekateri osumili umora moža, ki ga poznaajo in ki je tedaj hotel vlomiti v župnišče. To so spravljali v nekakšen sklad tudi s tem, češ, da je tisti človek nosil med družini umorjeno pri pogrebu in da jo je položil na mrtvaški oder.

BILA JE NA POKOPALIŠČU PREDEN JE BILA UMORJENA

Toda naj se širijo o zločinu kakršnekoli različne govorice, vsi ljudje se strinjajo v tem, da nesrečna kuharica ni imela sovražnikov. Z nikomur ni nikdar ravnala grodo, čeprav je prišla mnogokrat v zvezo z de-

KAKOR PRED STO LETI

Z vrha hriba nad Javorjem viditi tudi Ljubljano. Javor je približno 20 km daleč od središča Ljubljane. Ko na to pomisliš na Javorju, te preseneti, kajti Javor je odrezan od sveta. Zvezan je sicer s cesto s Podlipoglavom in Sostrom, vendar mnogi Javorjani ne vedo več o Ljubljani, kakor da je veliko mesto, ki ga lahko vidiš ob lepem vremenu z vrha hriba. Žive v svoji vasi skoraj prav tako, kakor so živeli pred sto leti. V tesnih hišah, ki iz njih gleda revščina, žive številne družine. Menda je malo vasi, kjer bi bile revne družine tako oblagodajene z otroki: po 6, 8, 12 in celo 13 otrok je v eni družini. In težko je še kje drugje tako blizu Ljubljane najti slabše obločene ljudi, zlasti otroke. Solarčki so obločeni v cunje, ki ne morejo več izdati, kaj je bilo osnovno blago in kaj je krpa. Otroci so blede. Odrasli ljudje, moški in ženske so tršati, izpitih lic. Pri nekaterih sem opazil golšo. Povedali so mi tudi, da je nedavno umrl 50 let star kmet za jetiko. Ob hišah, tu in tam tik pol okni, so gnojišča. Hlevi in stanovanjski prostori so marsikje v neposredni bližini. Sreča je le, da je v vasi nekaj precej močnih izvirkov dobre vode. Ko še zveš, da skoraj pri sleherni hiši, tudi bajtarji, kuhajo žganje, ki je tudi otrokom »kruhi«, ti stopi še jasneje pred oči socialna slika Javorja. Vendar je pri vsem tem najbrž najzanimivejša, da vaščani še žive v nekakšnih fevdalnih odnosih z župniščem. Kakor pred 100 leti.

ALI SO JAVORJANI RES POKVARJENI?

Dolenjci gledajo na hribovske Javorjane z nekim prezirom in nekateri mislijo, da so pokvarjeni. V zlo jim štejejo pogoste pretepe in zlasti številne poboje v prejšnjih boljših časih, ko je bil baje vselej ob zeganju na Anino nedeljo krvav pretep. Tudi zeganja so slavili Javorjani in jih še slave po tradiciji kakor pred 100 leti. Na slab glas so prišli Javorjani tudi, ker je bila pred več leti zastrupljena neka ženska na žakeljskem vrhu. Pozimi je pa bil na Javorju pri gostilni obstrljen mlad klepar. Tedaj so si škodili v lase fantje zaradi lepega gostilniškega dekleta. Krivca niso mogli izslediti. Mimogrede naj še omenimo, da dolinci štejejo v slabo Javorjanom tudi, ker je v njihovi župniji baje mnogo nezakonskih otrok. Posebno značilno je pa, da bogati dolinci štejejo v zlo hribovce, ker neprestano vlagajo prošnje za podporo; Javorjani vlagajo več prošnji na dobnrnostno občino, kakor vsi drugi reveži te največje občine v dravski barovini. To je pa menda značilnejše, da vlada na Javorju med večino ljudi velika beda kakor vse drugo, kajti beda je mati vsega zla. Z vsem povdankom je pa treba povedati, da Javorjani niso zdaj nič bolj pokvarjeni kakor so bili prejšnje čase. Po naravi so dobri kakor v splošnem preprosti ljudje, ki jim je v življenju največji delež trpljenja. Da v resnici niso pokvarjeni, sprevidiš najbolje iz tega, da vsi iskreno obžalujejo smrt nesrečne župnikove kuharice in da obsojajo zločin, ki ga ne morejo in ne morejo razumeti čim delj razmišljajo o njem. Pravijo, da se kaj takšnega pri njih še ni nikdar zgodilo. Priznavajo, da je bilo v njihovi vasi že mnogo krvavih pretepov, ki pa spadajo v povsem drugo kategorijo zločinov, namreč med fantovske zadeve. Lahko je pač razumeti, da se zgodi marsikaj nepremišljenega, ko zavre praveč mladašina kri, razburkana po ljubezenski strasti in alkoholu.

36 LET SOZITJA MED ŽUPNIKOM IN VAŠCANI

Ne, Javorjani niso tako pokvarjeni! Morda je sicer res nekoliko upravičen oštek, da niso več udani svojemu župniku, ki je imel nad tri desetletja nad njimi največji vpliv kot dušni pastir in učitelj. Ni še znano, da je javorski župnik 30 let učil sam svoje župljane pisanja in čitanja kakor župniki prejšnja stoletja pri nas. Eno-

Matineja Z. K. D.

Krasni pustolovni vele-film o bojih za pravico na divjem zapadu
Warner Baxter
 kot legendarni junak v osveti in ljubezni

Robin Hood El Dorada

Danes in v ponedeljek
 ob 14.15 v kinu MATICA
 Nedeljska matineja ma-radi koncerta Rdečega križa odpade!

DNEVNE VESTI

— Čudna logika. Nekd. C. K. se zaletava v današnjem »Slovenec« v naš list zaradi kritike g. Frana Šturma o simfoničnem koncertu skladatelja g. Blaža Arniča. Kako je bilo s tem koncertom, se bodo že pomnili med seboj naši glasbeniki. Mi se samo čudimo gospodu C. K. in »Slovenec«, da sta tako hudo srka za logiko. Gospod C. K. pravi namreč: »Kaj sreči je te očitek priobiti »Slovenski Narod«, ne pa kak resen dnevnik.« Kako neki more ta gospod spraviti v sklad to svojo famozno trditve s svojim člankom »Klikar, stvo v slovenski umetnosti, priobčenem v današnjem »Slovenec«? Kaj pa če bi nje-ma odrekali resnost?

— Pokojninsko zavarovanje vseh pri-vatnih nameštencev. V Split se vrnil večeraj jutraj iz Ljubljane zastopnik Po-kojninskega zavoda iz Dalmacije, ki so se udeležili v Ljubljani seje PZ. Na seji je bilo med drugim sklenjeno zgraditi v Splitu še eno stanovanjsko hišo PZ za dva milijona. V nji bo 12 stanovanj in 4 veliki prilijitni poslovni prostori. Uprava Pokoj-ninskega zavoda je v načelu odobrila 6 mi-lionov posojila za zgraditev sodne palače v Splitu, toda za posojilo mora jamčiti drž-ava. Na seji se je razpravljalo tudi o za-varovanju delavcev za primer onemoglosti in starosti. Uprava zavoda bo prosila mi-nistrstvo naj bodo vsaj zaenkrat izključeni iz te uredbe trgovski pomočniki, ki bodo itak zavarovani, čim se pokojninsko za-varovanje raztegne na vse privatne name-ščenice, kar bi se zgodilo 1. januarja 1938.

KINO SLOGA
 PREMIJERA
 velenapetega filmskega dela
TAJNOSTI PARIŠKEGA PODZEMlja
 v glavni vlogi Constant Remy, Lucien Barroux, Henry Rollan, Madeline Ozery

MATINEJA
 Danes ob 14.15, jutri ob 11. uri
 vesela opereta
KRALJSTVO SMEHA
 Stan Laurel Oliver Hardy

MATICA
 PREMIJERA
 velike Joh. Straussove operete
NESMRTNE MELODIJE
 v glavni vlogi Marija Paulder, Lizzi Holzschuh, Leo Slezak

UNION
 Veliko filmsko delo iz mornariškega življenja po poznanem romanu Claude Farrere-a
PRED BITKO
 Victor Francen Annabella
 Režija M. L. Herbiera, glasba Jean Lenoir

Predstave danes ob 16., 19. in 21.15, jutri ob 15., 17. in 21.

— Efektivne lire se dobe tudi pri denar-nih zavodih. Narodna banka je nedavno od-redila, da se lahko prodajajo našim v Italijo potujočim državljanom na podlagi vidira-nega potnega lista efektivne italijanske lire do največ 300. Te lire je smel doslej pro-dajati samo Putnik. Ker so pa nastale tak-je v začetku težkoče, kajti Putnik ni imel dovolj lir, dočim so jih denarni zavodi imeli, je Narodna banka svojo odredbo izpre-menila tako da bodo lahko v bodoče pro-dajali efektivne lire tudi denarni zavodi. Na-rodna banka bo preskrbevala svoje podružni-ce z italijanskimi lirami tako da jih bodo imeli denarni zavodi po tečaju 247.50 za 100 lir, turistom jih bodo pa prodajali po 250 Din.

— Osebnost vest. Gdč. Mila Čerinova, sup-plantka na gimnaziji v Virovitici, je položila na univerzi in na glasbeni akademiji v Za-grebu profesorski izpit. Čestitamo!

— Absolventi delovodskih šol iz Mari-bora in okolice. Sestanek članov Organi-zacije praktičnih tehnikov in ostalih to-varišev bo jutri ob 9. v pisarni Obrtni-skih združenj. Vetrinjska ulica 11/I. desno. Obravnave so bodo skupne zadeve, ki se tičejo vseh tovarišev, zato je v vseh, da se udeležijo sestanka.

— Absolventi delovodskih šol iz Celja in okolice. Sestanek članov Organizacije praktičnih tehnikov in ostalih tovarišev absolventov drevi ob 20. uri v gostilni »Branibor« na Kralja Petra cesti. Obravnave so bodo skupne zadeve, ki se tičejo vseh tovarišev, zato naj se vsi udeležijo sestanka.

— Zavarovanje delavcev in nameštencev v februarju. V februarju je bilo v naši državi zavarovanih 606.786 delavcev in nameštencev, od teh 430.027 moških in 176.759 žensk. V primeri z januarjem je naraslo število zavarovancev za 9821, v primeri s februarjem lanskega leta pa za 53.838. Največji porast od lanskega leta izkazuje tekstilna industrija, in sicer za 8.565, gradnje železnice, cest in vodnih na-prav za 7766, kovinska in strojna indus-trija za 4947. V primeri z letom 1935 je na-raslo število zavarovancev za 101.402. Po-vprečna zavarovana mezda je znašala 21.57 in je narasla v primeri z lanskim letom za 27 par. Celokupna zavarovana mezda je pa znašala 327.15 milijonov proti 324.36 letos v januarju in 295.38 milijonov v februarju lanskega leta.

— Kontingent za izvoz v Italijo. Itali-janska vlada je odredila kontingent za iz-voz iz Jugoslavije v II. četrtletju od 1. aprila do 30. junija. Med odobrenimi kon-tingenti so tudi iz prvega četrtletja neiz-korišteni, ki se lahko avtomatično izkori-stijo v drugem četrtletju. Uvozniki, ki imajo dovoljenje za kontingentiranje proizvo-dnje, se lahko prijavijo v smislu italijanske jugoslovenske porazdelitve v prvem mesecu četrtletja.

— Nove telefonske zveze z inozemstvom. Z odlokom poštnega ministra je otvorjen telefonski promet na progi Crnomelj-Po-stojna, Kamnik Ajdovščina, Ljubljana-Ajdovščina in St. Peter na Krasu, Maribor-Vipaco, Ljubljana-Manzano, Slovenske Konjice-Benetke, Mokronog-Milano, Jesenice-Torino, Ljubljana-Asti in Rateče-Rim.

ZVOCNI KINO »SOKOLSKI DOM«
 V SISKI — TELEFON 33-87
MAX SCHMELING in ANNY ONDRA
 v filmski komediji
KNOCK-OUT
 Ljubezen boksača in male strojejske
PREDSTAVE v soboto ob 7. in 9. uri,
 v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9.
PRIDE: BILA SEM SPJONKA
 Konrad Veidt.

— Spomladanska smuka na Komni. Po nekaj dnevnih snežnih metežev je po pla-ninah zopet zasijalo prijazno sonce. Sneg je zapadel globoko v dolino, kjer pa že polagoma topi. Okrog Doma na Komni, na planini Govnjaču, Razorju in višje go-ri po vrhah pa je pravcati pršil, pod tem pa še vedno plast snega okrog treh me-trov. Pravo smučanje se še ni dobro pri-čelo, saj je še vsa Komna in ostali pre-deli od Vogla tja do Staničeve koče en sam smuški raj, kjer je vse zalito prav na debelo. V tem času je na planinah, spričo dolžine dneva, toplega solnca in obilice snega, romanje od koče do koče smučarju izreden užitek. Mir in spokoj vladata vse naokoli, tako da, ko leži čez dan na toplem solncu, čuti kako mu leže ta spokoj v dušo in moč v telo. Le rano v jutro ga prebudi svatovsko petje ptic in pa brušenje ruševca in izvabi tudi smu-čarja, da poroma v bleščeči svet, preko dolin in strmin za smučarskimi in narav-nimi užiti. Kdor pozna to spomladansko razpoloženje v planinah, kdor je doživel v samem sedlu to prebujenje, ve, da ni lepšega, kakor spomlad visoko gori in klic, ki ga vabi je premočan, da se mu ne bi odzval.

RIMSKE
TOPLICE Indikacije: žilvi, ženske bolezni, (SLOVENIJA) reuma itd.

Jugoslovenski Gastein. — Sezona od 1. maja do 15. oktobra. — Pavšalne kure: v pred- in posezoni za 10 dni Din 600 do 850.— V glavni sezoni Din 800.— do 1.000.— Izčrni pro-spekti brezplačno pri potniških ura-dih ali od kopališčne uprave Rimske Toplice.

— Pred pohodom bolgarskih ženinov v Jugoslavijo. Rimski »Messaggero« objavlja zanimiv dopis iz Sofije, da je Bolgarija pravi raj za močvirje željna dekleta. V Sofiji je nad 32.000 fanlov, ki bi se radi oženili, deklet pa samo 19.000. Baje so sofijski fanje sklenili napotiti se po neveste v Ju-goslavijo. To bo šlo tem lažje, ker je padla meja bodoče žice med obema državama, od-kar je bila sklenjena med njima prijateljska pogodba. Vprašanje je seveda, kaj po-reko sofijska dekleta, če jim uidejo vsi fanje v Jugoslavijo po neveste. Naša de-kleta bi najbrže ne protestirala, vsaj tista ne, ki doma ne morejo najti fanlov.

— Milijonska zapuščina v Ameriki. Lani je umrl v Ameriki Jeronim Pinter doma iz Baje na Madžarskem. Zapustil je okrog 70 milijonov dolarjev. Njegove milijone do-be njegovi sorodniki v Jugoslaviji, na Česko-slovaškem, na Madžarskem in v Ameriki. V Osijeku tudi živi dva njegova pravnuka, Josip Pinter, je zidar, Anton Pinter pa hišnik.

GANGSTERSKI FILM
UKRADENA LJUBEZEN
 in
SHIRLEY TEMPLE
 „MALI POLKOVNIK“
 Predstave danes ob 20. uri in jutri,
 v nedeljo, ob 15., 18. in 21. uri.
 Cene Din 2.50, 4.50 in 6.50
KINO MOSTE

— Nov grob. V Ljubljani je umrl po daljšem bolehanju odvetniški kandidat g. dr. Karl Mikuš. Bil je dobro znan v Ljub-ljani kakor tudi v onih krajih, kjer je služboval. Iz mrtvaške veže pri Sv. Krištofu bo prepeljan v škofjo Loko, kjer bo danes, ob pol 17. položen k večnemu po-čitku.

— Novak Josip, bivši predsednik Pod-saveza gradbenih delovodij in risarjev v Ljubljani ter odbornik Organizacije prak-tičnih tehnikov je nenadoma preminul v četrti zadet od kapi. Odbor Organizacije praktičnih tehnikov poziva vse tovariše, da se udeležijo pogreba pokojnika jutri ob pol 16. uri iz Tacna na pokopališče v šmartnem pod šmarno goro.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestanovitno vreme, doč v pre-sledkih. Včeraj je deževalo v Beogradu, Sarajevu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu 17, v Ljubljani 16.4, v Mariboru in Splitu 16, v Beogradu in Sa-rajevu 14, v Skoplju 13. Davi je kazal ba-rometer v Ljubljani 758.5, temperatura je znašala 6.

— V smrt, ker ni zadovoljen z življenjem V Novem Sadu se je končal v četrti zve-čer življenje absolvent poljedelske fakul-tete v Zemunu Memana Novakovič. Ustrelil se je v glavo in oblačil mrtve. V poslo-vnem pismu pravi, da ni nič kriv nje-gove smrti. Bil je nezadovoljen z življen-jem in zato si ga je končal. Pokojnik je bil urednik lista »Naš život«. To je redek pri-mer, da si je končal življenje novinar, kajti novinarji se za samomor nimaajo časa.

— Odprte planinske postojanke. Spodnja koča na Golici bo oskrbovana od 1. maja dalje. Aljažev dom v Vratih od 5. maja dalje. Do obeh postojank je krasen spo-mladanski izlet. Nadalje opozarjamo pla-nince, da bodo za binkošne praznike že zasijalo oskrbovane koča na Kamniškem sedlu in Čojzova koča. Odprti so nadalje Dom v Kamniški Bistrici, koča na Ljub-niku, koča na Veliki Planini in Dom na Krvavcu — še za smučarje, a tudi že za pešce; ob Boh. jezeru hotel Zlatovr; višini, ske postojanke za smučarje Dom na Kom-ni — pot pregažena tudi za pešce, koča pri Trilavskih jezerih in Staničeva koča ter Erjavčeva koča na Vršču. V Zasavju je stalno odprta Tomazinova koča na Sve-ti gori in Dom na Mrzlici. Spomladanski izleti so najlepši. Planinci in ljubitelji pri-rode pobite v spomladansko naravo.

— Bela kuga. Vas Poljana blizu Ivanči-grada ima nad 700 prebivalcev, pa ni bilo zadnje dve leti v nji nobenega poroda. Ob-lasti se zanimajo za vzrok tako kričeteja primera bele kuge.

— Ženo vrgel v Savo. Gjurto Cigliari iz Beograda je vrgel v četrti svojo ženo v Savo, da je utonila. Žena sta se pogosto prepirala, v četrti jutraj sta pa prišla na vlačice, kjer je jel mož ženo prepevali. Hotela je zbežati, pa jo je pograbil in vrgel v Savo. Še prej jo je pa najbrž udaril s sekuro.

Regaska Platina

— Tatvine po deželi. V hišo posestnika Franca Jakopina, v Olmju pri Podče-trku, je prišel te dni mlajši postopač, ki je ukradel 300 din, zeleno sukno, blae, klobuk ter par čevljev, nakar je neopazno izginil. Jakopin trpi okrog 1000 din škode. Neka ženska pa je ukradla posestniku Mar-ku Povodniku v Poljanah pri Jurkstruži kovčega 300 din gotovine, par zlatih uha-nov, srebrno ovratno verigo in več me-trov platna, v skupni vrednosti 600 din. Tatvica je bila svoj čas pri Povodniku za-pasena kot služkinja. Varnostni organi za-sledujejo tudi: bivšega človeškega pomo-čika Tineta Rakija iz okolice Brežic. Ra-kij je vliomil v hišo Nikolaja Kostrenčiča na Ljubnem pri Brežicah in odnesel razne predmete, nato pa pred dnevi skušal vlo-miti v družbi pajdasa tudi v vilo Jožeta Vondine v Voljčjem, a je bil preprečen.

— Kalanovo ostanke pod zaščito moža. Včeraj dopoldne se je vršila glavna raz-prava proti Mariji Kalanovi, doma iz oko-lice Kranja, ki je pred dvema letoma v duševni zmedenosti vrgla svoja dva naj-mlajša otroka v vodnjak, kjer sta utoni-la. Kalanovo je pripeljal na sodišče mož, ki je povedal, da je žena zelo razburjiva. Bila je 9 mesecev v umobolnici. Na pod-lagi mnenja zdravnika ni odgovorila za-dejanje in je bila zaradi tega oproščena krivde in kazni, senat pa je določil, da naj ostane doma pod nadzorstvom moža. Državni tožilec se je proti tej odločitvi formalno pritožil in zahteval sodno nad-zorstvo umobolne žene.

Iz Ljubljane

— Iz Franciskanski zid bo padel. Na zad-nji seji Zbornice za TOI je bil sprožen predlog, da bi se uredila Franciskanska ulica, ki kvari vse estetsko lice središča našega mesta. Franciskanska ulica je res pastorka našega mesta, saj je bila zane-majerna in tako tesno sezidana, da je bil po njej dovoljen samo vojni promet po eni smeri. Lani pa so se o. franciskanski odločili za gradnjo novega konvikta, ki je bil postavljen na njihovem zemljišču v novi stavbni črti. Lepo poslopje je znatno povzilo ulico, a v najkrajšem času bo pa-del tudi visoki zid franciskanskega samo-stana, ki je res kvaril vso okolico. V isti fronti kakor samostanski konvikt bodo namreč zgrajeni visokopritlični trgovske lokale. Se prihodnji teden bo o gradnji odločala komisija. Ko bo porušen tu-d hotel »Sion« in ko bo nova stavba pomaknjena za nekaj metrov do stavbne črte, bo Franciskanska ulica mnogo pri-dobila.

— Iz živilski trg je bil danes mnogo bolj-se založen kakor v sredo. Skotaj povsem sta bila zasedena zelenjadni in perutninski trg. Krompirja je bilo napredaj na debelo nekoliko manj kakor prejšnji tržni dan. Kupcev je bilo malo, zato so ga prodajali po 90 par kg zelo lepega. Zelenjava se je danes še nekoliko pocenila, v splošnem pa ni sprememb pri cenah.

— V Ljubljani so umrli ob 16. do 22. tm. Kastelje Ignacij, 87 let, mestni delavec v p. Ilaš Desanka, 19 let, dijakinja mest. re-alne gimnazije, Trojar Agata, roj. Pichler, 71 let, žena ključavničarja, Jukopila Mari-ja, roj. Narobe, 44 let, delavka, Brandštät-ter Jože, 8 mesecev, sin krojača, Pevec Ivan 40 let, trg. sotrudnik, Prestenjak Avgust, 39 let, krovski pomočnik, Dravljec, Modrušan Roza, 22 let, služkinja, Kolar Terezija, roj. Justin 49 let, žena trgovca in posest-nika, Prošt Franja, 30 let, žena delavca, Svibnj, obč. St. Jurij pod Kumom, Vid-mar Franca, 52 let, župnik, Česnjice, pošta šmartno v Tuhinju, Simončič Marjan, 2 leti sin mesarskega pomočnika, Zagar Neža, roj. Frantar, 54 let, posestnica, dr. Mikuš Karol, 50 let, odvetniški kandidat, Kranj, v Ljubljanski bolnici so umrli: Bobek Matija, 46 let, zasebnik, Loka, obč. Vojnik pri Celju, Krisper Silva, roj. Erbežnik, 29 let, žena zdravnika OUZD, Vidmar Jožeta, 57 let, žena vpk. pregledn. fin. kontrole, Vrh-nika, Sušnik Antonija, 36 let, tipkarica, že-lezniki, Miakar Erna, 3½ mesece, hči to-varn. delavca.

— Iz Univ. prof. dr. ing. Milana Vidmar-ja bo predaval 27. t. m. v Prirodoslovnem društvu o temi: Električni kot pionir so-ve poti v svetovnem gospodarstvu. Pre-davatelj, priznani strokovnjak svetovnega slovesa na polju elektrike nas bo sezna-nil z revolucionarno vlogo elektrike v svetovnem gospodarstvu na posebnem pri-meru gospodarskih reform predsednika Roosevelta. V deželi najbolj razvite teh-nike sveta, v ameriški Uniji so prve do-zorele razmere za novo pojmovanje vloge gospodarstva, ki naj po smotnem načr-tu skrbi za dobrobit vseh državljanov in

ne samo izbranih poslojcev. V ta namen je bilo treba zagotoviti splošno dosegljivost osnovnih gospodarskih dobrin, med katerimi zavzema prvo mesto elektrika-energija. Ker se pripravljajo prav te dni tudi v naši državi novi elektrifikacijski zakon, je kompleks vprašanj, ki jih bo našel g. predavatelj, za nas prav posebno važnosti. Predavanje se prične ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Vstopnina 6, 4 in 2 Din.

— Spomni Zrinjskega in Frankopana bo podružnica Hrvatskega kulturnega društva »Napredak« v Ljubljani počastila na ta način, da bo dala opraviti 30. t. m. ob 7. jutraj v franciskanski cerkvi svečani re-quiem. V soboto 1. maja ob pol 21. pa bo imela podružnica prijateljski sestanek žia-nov v restavracijskih prostorih hotela »Slo-nac«. Na sestanku bo imej priložnostno slo-vdavanje društveni tajnik g. dr. Kallay. Po-leg članstva so na sestanku vabilij tudi po bližini uvedeni gostje in prijatelji.

— Iz Majniški večer Jadranske straže. Krajevni odbor Jadranske straže v Ljub-ljani nas bo presenetil 1. maja z zabavnim in pestrim družabnim majniškim večerom v hotelu Metropol. Na sporedu ima križa-renje po Jadranu od pristanišča do pristanišča v nezmani smeri. Med križar-njem ples za vsakogar in vse, v pristani-šči pa spevi in komični nastopi. Na cilju dobi potnik za najdaljšo vožnjo lepo nagrado. Prireditve Jadranske straže spa-dajo med najbolj priljubljene v Ljubljani. Po svoji originalnosti nam obeta majniški večer nekaj novega, nevsakdanjega. Atraktivni in zabaven spored s plesom jamci, da bo majniški večer pravi družab-ni večer veselja in zabave.

— Iz Občni zbor Udruga jugosloven-skih narodnih železničarjev in brodarjev. Oblastnega odbora Ljubljana bo v nede-ljo 25. t. m. s priletkom ob 9. uri v veliki dvorani hotela »Metropol« (Miklič pod kavarno). Vabimo članstvo, da se ga v čim večjem številu udeležijo. Oblastni od-bor UNZB Ljubljana.

— Iz BUZE, nogavice Karmičnik. Nebotič-nik.

— Iz Dva lepa filma v kinu Moste. Od večeraj ima kino Moste na sporedu zopet dva lepa filma in sicer »Ukradena ljube-zen« in »Mali polkovnik«. Prvi film je iz-delan po znanemu romanu »Transkontinen-talni avtobus« in v glavnih vlogah nasto-pata Magda Evans in Robert Montgomery. V drugem filmu se nam pa pokaže dra-žestna Shirley Temple, najmlajša filmska igralka, ki pa ima še več prijateljev in oboževalcev kakor njene odrasle tovariši-ce.

— Iz Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosi vse one, ki so si za gosto-vanje Alberta Bassermanna v sredo zve-čer rezervirali vstopnice, da jih dvignejo pri dnevi blagajni v operi najkasneje do ponedeljka 26. t. m. ob 12. uri dopoldne. Od ponedeljka ob 15. ure dalje se vstop-nice ne bodo več rezervirale in bodo na razpolago drugim interesentom.

— Iz Društvo posestnikov novih hiš v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 25. aprila 1937, ob 10. uri dopoldne v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Odbor vabi člane k polnoštevni udeležbi.

— Iz Letošnji koncerti Glasbene Matice Ljubljanske. Najprvo bo v ponedeljek, dne 26. t. m. intimni koncert, na katerem se bo izvajala v maji filharmonični dvorani poljska in argentinska glasba. V ponedeljek 3. maja nastopi pri nas zelo znani in pri-ljubljeni francoski violinist Robert Soetens deloma kot solist s spremljevanjem klavir-ja, deloma pa s spremljevanjem Orkestral-nega društva Glasbene Matice Ljubljanske. 9. maja bo koncert solistov v proslavo Ma-terinega dne, v ponedeljek, 10. majnika pa zopet veliki koncert pevkega zbora Glasbene Matice Ljubljanske, na katerem se bo izvajal v zvezi z Ljubljansko Filhar-mo, nito in s solisti Mozartov Requiem za soli, zbor, orgle in orkester. Na vsak posame-ni koncert opozarjamo že danes, prav po-sebno pa še na prvega to je v ponedeljek zvečer.

— Iz Slavnostna predstava operete »Lojz-ka«, v kateri proslavi g. L. Drenovec svoj umetniški jubilej ob 1. maja. Ker je zani-manje za to predstavo že zdaj veljiko, pro-simo p. n. obiščite, da kupi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni.

— Iz P. n. premierskim abonement! Naj-vjudneje sporočamo cenjenim abonement premierskega abonemaja, da je premiera »Lojzke«, v kateri proslavi g. L. Drenovec jubilej svojega odrskega dela, izven abo-nemaja. Prosimo, da p. n. abonenti z raz-umevanjem upoštevajo izjemnost jubilejnih predstav članov gledališča, kot je tudi sto-rija uprava našega gledališča. Združenje gledaliških igralcev.

— Iz Vjška sadjarstva in vrtnarske podruž-nice priredijo jutri ogled vrta g. Lavriča An-tona v Langusovi ulici. Zbirališče ob 10. uri pri stari minici na vozilu Tržaške ceste in Langusove ulice.

— Iz Važno za trafikante. Na podlagi ob-vestila banske uprave od VII-20577 Sl. list št. 89—1936 je zamenjati banovinske kolke najkasneje do 30. aprila. Zamenjava po tem roku bo mogoča le na prošnji, ki jo bo pa treba kolkovati z 10 Dn. Iz pisarne udu-ženja trafikantov.

— Iz Jurjevanje na Gradu bo v nedeljo 2. maja. V primeru slabega vremena ga bomo preložili na praznik Vnebohoda, t. j. 6. ma-ja. Prosimo vse Ljubljance in Ljubljan-čanke, naj na ta dan ne delajo dolžih iz-letoy in visokih tur, temveč naj se podajo na zmeren in prijeten sprehod na Ljubljanski Grad.

— Iz Zaključno predavanje v društvu »So-ča« v Ljubljani v tej sezoni bo v soboto 24. t. m. v salonu pri »Levu« ob pol 21. uri. Naš rojak in odlični predavatelj gosp. prof. Lavo Čermelj zaključil letošnjo 17. se-zono z zelo lepim govorom: »Kritični pogled nazaj za uspešneje delovanje v bo-dodnostni. Ob tej priliki bo podal pregled o delovanju naše emigracije in življenje našega naroda v preteklem letu in očrtal položaj. Za tem sledi prosta zabava s pel-jem. K temu zaključnemu večeru vabimo vse tovarše Sočane, člane vse emigran-tskih društev v Ljubljani in okolici ter vse naše prijatelje. Vstop je vsem prost. Vsi dobrodošli. Predavateljski odsek.

— Iz Pedagoško društvo v Ljubljani pri-redi v ponedeljek, 26. t. m. ob 18. v mine-raški predavalnici univerze, javno preda-vanje. Predava dr. Brumen Vinko o važ-nem kulturnem vprašanju vzgojnega pome-na domače in tuje kulture. Izkreno vablje-ni!

— Iz Dva ure iz življenja stalnih obiskovalcev. ki še niso imeli prilike videti igre z godbo in petjem »Na Trški gorici, se je »Uprava šentakobeškega gledališča« odločila, da

uprizoni to igro še drevi in jutri zvečer ob 30.15 uri. Vstopnice pri dnevi blagajni in eno uro pred predstavo v Mestnem domu.

— Iz Nove policijske zapore so otvorili v Ljubljani nedavno in sicer na stražnici na Masarykovi cesti. Arretirancev po nava-di ni mnogo, so pa tem zanimivejši. So namreč stražniki sami. Neka uredba iz leta 1900 dovoljuje poveljnikom straže, odnos-o predstojnikom kaznovanje stražnikov tu-di z zaporem, vendar pri nas do pred krat-kim še niso poznali te prakse. Odkar pa je na policijski straži režim, je tudi pri nas stopila ta uredba praktično v veljavo.

— Iz Od doma pobegli. Od svojega očeta v Podmishkovi ulici je že 6. t. m. pobe-gnila 16letna Natalija Z. Deklica se potepa z nekim fantom po Dolenjskem. Iz Male vasi pri Jočici pa je pred dnevi odšla 35-letna Alojzija Dovč. Pogreška je sredeje postavbe, kodrastih, črnih las občeena v rjav plašč in s črnim klobukom na glavi.

— Iz Arcačeka mladega tatila koles. V Linhartovi ulici je smeti prijel stražnik mladega fanta, ki je peljal skoraj novo kolo. Ker je skušal fant pred stražnikom potegniti, ga je ta dohitel in aretiral. Pri zaslišanju se je izkazalo, da se pise mla-denč Edvard Longor, star 20 let in doma iz Smarja pri Jelšah. Ko so ga trdo pri-jeli, je izpovedal, da je kolo prejšnji dan ukradel iz neke veže na Glavnem trgu v Kranju. Ukradeno kolo je znamke »Sul-tane« in ga dobi lastnik nazaj na policijski upravi.

Iz Trbovelj

— SK. Amater : SK. Olimp. Ob izredno številni udeležbi prijateljev športa sta se spoprijela v finalnem tekmovanju pre-tleko nedeljo popoldne tukajšnji SK. Ama-ter in celjski SK. Olimp. Kakor smo že na-povedovali, je tudi tokrat zmagal tukajšnji Amater, ki koraka zadnje mesece od zmage do zmage ter obeta postati prvak v nogme-tu Dravske banovine, če mu bo sreča na zelenih poljih tudi v bodočih tednih tako naklonjena, kakor mu je bila v preteklih mesecih. Celjani so prišli na Amaterjev igrišče samozavestni in sigurni zmage.

Amater pa je Olimpove sile gotovo pod-cejeval, ker bi sicer ne igral tako površno kakor je tokrat. Pokazali so sicer takoj spocetka premoč nad Celjani, toda napad ni bil dovolj enoten, da bi dosegli večji us-peh. SK. Olimp se ima v prvi vrsti zahva-liti izvrstni spretnosti svojega vratarja, ki poraz ni bil huji in je Amater le tesno zmagal v razmerju 1:0. V drugem polčasu so Amaterci silovito napadali ter nepresta-vo oblegali svetiliše Olimpovcev, ki pa so se uspešno branili in odbili vse napade.

Vsekakor pa je SK. Amater lahko tudi tega uspeha vesel, ker je zopet odpravil ene-ga najnevarnejših nasprotnikov. Sedaj pride na vrsto mariborski SK. železničar, ki dela Amatercem že sedaj velike skrbi. Amater se bo moral za spopad z železničarjem dobro pripraviti, ker bo sicer te-mu tehnično izredno izvežbanemu in ruti-niranemu staremu klubu podlegel. Če pa se mu posreči ga premagati, potem je Amaterju pot do zmage in prvenstva v LNP olajšana in zagotovljena.

Iz škofje Loke

— Mladinsko prireditve pod okriljem pomladki Jadranske straže pripravljaja re-teška mladina. Nastopila bo 2. maja ob 15. uri v Društvenem domu v Retcah. Poleg priložnostne igrice je na sporedu nastop 60-članskega mladinskega zbora, ki bo zapel vrsto narodnih in umetnih pe-smi. Vabimo!

— Prvi divji petelin je padel. . . Sreča je bila naklonjena zdravniku dr. Jožetu Rantu. Pri Oseltici je ustrelil divjega pe-telina, prvega, ki je padel letos pri nas. Druge skupine lovcov, ki so šle z enakim namenom v loške hribe, so se vrnile praz-nih rok.

— Nov puštalski most doblimo in je ko-misijski ogled že bil. Strahovec povodnji leta 1926 so odnesle železobetonski pu-štalski most in se je potreba po novem čedalje bolj občutila. Do letos so se sre-dstva za gradnjo toliko zbrala, da bodo pri-čeli z deli. Novi most bo vezal škofjo Lo-ko s Puštalom nekoliko nižje proti sovod-nju, za vso širino mostu in so zato odku-pili od Bodarja nekaj sveta.

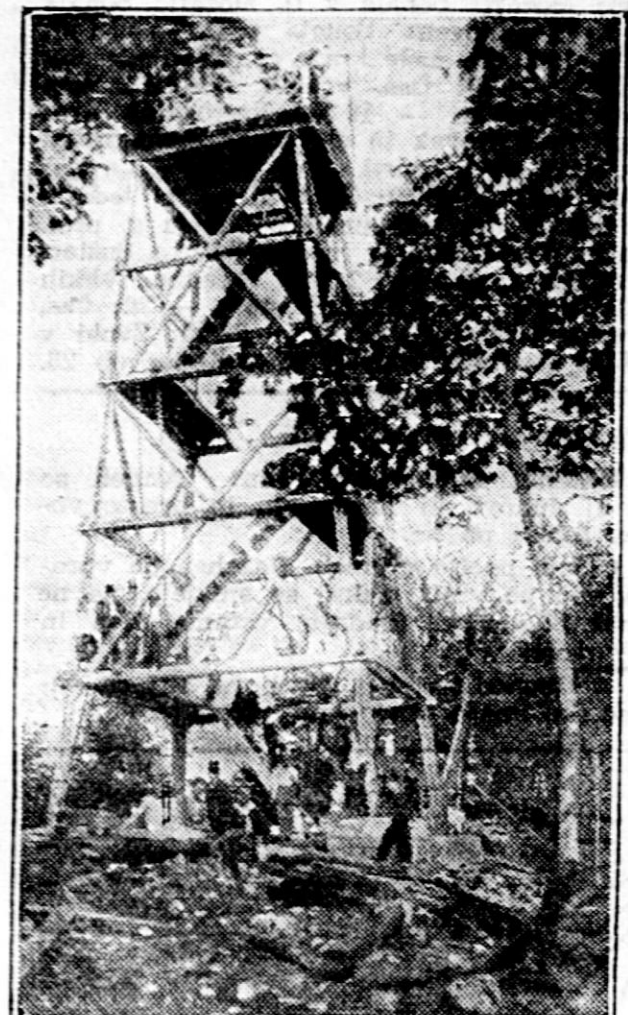
— Razveljavljen občni zbor. V prostori-h gostilničarja Kavčiča se je vršil letos 1. marca občni zbor gostilničarjev, ki je izvolil za predsednika g. Ivana Kavčiča. Občni zbor je bil te dni razveljavljen, in se bo moral vršiti nov. Na obnem zboru so bili namreč prisotni in izvoljeni tudi mo-že, ki so bili le zastopniki svojih žena. . . Mimogrede naj povemo, da dolga leta v tem niso videli spditke!

— Voz se je prevrnil. Na Kolodvorski cesti nad Števarji so bili ljudje priče zelo razburjivemu prizoru. Po cesti, od žih-love trgovine je privozil voznik, za njim pa iz Seleske doline avto. Konj se je avta ustrašil in zdirjal. V divjem diru je skušal voznik konja pomiriti. Tvegal je drzen skok z voza, baš v zadnjem trenutku, kaj-ti v tem se je že prevrnil voz in odletel po cesti. Vozu sta se zlomili obe o

Boč dobi planinski dom

Občni zbor poljčanske podružnice SPD — Dom naj bi bil dograjen do 1. 1939

Poljčane, 23. aprila. V gostilni Šumer v Poljčanah se je v nedeljo vršil občni zbor podružnice SPD Poljčane. Najvažnejša točka, ki se je obravnavala je bila gradnja planinskega doma na Boču, ki ga namerava agila podružnica že v najkrajšem času zgraditi. Občni zbor je bil zaradi tega, primeroma z drugimi leti, najboljše obiskan, znak da je med planinci za novo postojanko na Boču veliko zanimanje.

Razgledni stolp na Boču

Uvodoma je predsed. dr. Hronovsky pozdravil delegata osrednjega odbora g. Gajška iz Maribora. Kratko je omenil društveno delovanje v preteklem letu, ki se je koncentriralo v zbiranju prispevkov za bodoči dom.

O vseh podrobnostih dela je navzoče seznanil nenadomestljivi tajnik Ritonja. Predvsem je bilo iz njegovega poročila razvidno, kako se ves in s koliko vnemo zavzema, da bi prišlo čimprej do realizacije planinskega doma, ki je seveda njegova zamisel in vse kar se je v tem pogledu že storilo, tudi v glavnem njegovo delo. Zato je bilo njegovo poročilo v tem

smislu spodbudajoče. Hotel je zborovalce na vsak način prepričati, da je zidava doma na Boču nujna potreba, češ da se planinci ne bodo več zadovoljili z neudobnimi prostori v »zaduhi in vlažni restavraciji«. Kdor je kdaj obiskal Boč in stopil v planinsko restavracijo bo sicer vedel da ni tako hudo, vendar se tudi mi strinjamo z njim v tem pogledu, da bi lična in udobna koča ali dom privlačila na Boč planince še z večjim veseljem, zlasti pozimi (spomladi in poleti je itak najlepše zunaj na prostem) in pa za one, ki bi se radi za nekaj dni ustavili na Boču kjer danes ni dobiti zgoraj primernih prenočišč. Tajnik je omenjal, da je odbor prvotni načrt, po katerem bi dom vseboval blizu dvajset sob precej okril, tako da bi se dal z dobro voljo in dosedanjimi sredstvi realizirati. Hiteti je treba po njegovemu mnenju tembolj, ker draginja raste, denar pa izgublja na veljavi. Tako se je stavbni material podražil za 30%. Blagajniško poročilo je podal Zeilhofer, za upravni odbor podružnice Poljčane Rogaska Slatina—Poljčane je poročal Detiček Fr. in za gradbeni odsek Serbec. Blagajniške knjige izkazujejo že prav lep znesek za gradnjo doma.

Po poročilih se je razvila živahna razprava, ki je bila dokaz, da so vsi navzoči zadevo zidave doma na Boču resno in pretesno. Nazadnje je le prišlo do zedinjenja planinskega parlamenta ter se je končno veljavno sklenilo sledeče: Dom na Boču se bo gradil, vendar se ne takoj. V tekočem letu se bo definitivno izbral prostor, kjer naj bi stal bodoči planinski dom. Planiralo se bo stavbišče, na lico mesta se bo žgala opeka ter se bo eventualno pripravil ostali potrebni stavbni material. V naslednjem letu naj bi bila zgradba pod streho v surovem stanju in ob desetletnici obstoja podružnice 1. 1939 bi tako prišlo do slovesne otvoritve nove postojanke na tej priljubljeni gori, ki ima leto za letom več prijateljev in oboževalcev.

Sklepno besedo na zboru je imel delegat, ki je pohvalil nesebično in idealno delo predsednika in odbornikov. Glede gradnje same jih je opozoril naj bodo previdni. Seznanil je društvo z delom širšega odbora, priporočil je ustanovitev mladinskih odsekov ter odlično planinsko revijo »Planinski Vestnik«. Omenil je, da bo 5.—6. septembra v Novem Sadu planinski kongres, združen z vseslovensko planinsko razstavo.

Pred zaključkom obnega zboru je prejel predsednik od domače podružnice v čast in priznanje za njegovo 7 letno nevtržno poštovno delovanje pri podružnici lepo diploma. Občni zbor je bil zaključen z željo da bi čimprej vstal iz tal bočih planjav tam pri svetega Miklavža cerkvi—ličen planinski dom.

Orhideja sfinga med rožami

Poznamo že 2000 vrst orhidej, pa se še vedno odkrivajo nove

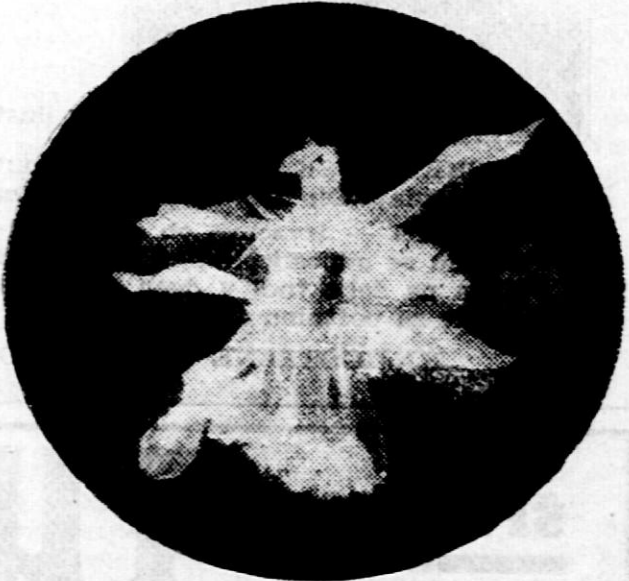
Orhideja velja že od pradavnih časov za najdražjo in najskrivnostnejšo rožo na svetu. Zakaj je bila orhideja tako draga? Ker je nismo znali gojiti. V sebi je morala skrivati posebno tajno, ki jo narava človeku dolgo ni hotela odkriti. Zdal je ta tajna odkrita, orhideje so desetkrat cenejše in tudi dostopnejše, kakor so bile v starih časih, čeprav prodajajo nekatere redke

vrste orhidej na cvetličnih borzih v Londonu in Amsterdamu še vedno po 80 do 100.000 Din. V davnih časih so poznali ljudje malo vrst orhidej, toda njihova lepota jih je tako očarala, da je postala orhideja simbol božanstva in krasnih zagotetk. Ko so prišli španski menihi v Južno Ameriko so videli, kako ljudje tam naravnost časte orhideje, kako jim dajejo naj-

lepša imena, draga vsemu krščanstvu in kako jih kot najdragocenejša darila z zlatom iz svetišč Inkov pošiljajo kraljevskemu dvoru v Madrid in papežu v Rim.

Orhideje poznamo že nad 2.000 vrst, pa se vedno odkrivajo še nove zlasti v tropičnih pragozdovih Srednje in Južne Amerike. Nekatere vrste se odlikujejo z mamečim vonjem in najbolj čudno je, da diše mnoge tako, kakor druge znane rože. Tako diši recimo orhideja Bletia campanulata kakor šmarnica ali jasmín, orhideja Coelogyne asperata kot grenki mandlji, Epidendron aniatum kot anis, Epidendron varicosum kot vijolice itd. Druge vrste orhidej so si izbrale kaj čudne vonjave. Tako diše nekatere po krezotu, druge po pokvarjenem mesu in po raznih zdravilih. So tudi orhideje, ki diše drugače zjutraj kakor čez dan, zvečer in ponoči.

Paul Hilsó:

Molčeči maščevalec

Roman

— Ne, čisto gotovo.
— Hm—in vendar bi ti ne svetoval hoditi tja. Prepusti take stvari nam policistom,— ga je prosil Dick, zroč ves v skrbeh nanj. Billova trdovratnost baš tu, kjer je šlo nedvomno za veliko nevarnost, ga je jezila.
— Dragi Dick — ta zadeva me silno zanima in lahko bi me poznal toliko, da bi vedel, da ne bom odnehal, dokler ji ne pridem do dna.
Nehote je stisnil ustnice in Bill se ni mogel ubraniti nasmeha. Poznal je svojega prijatelja. Ozrl se je na njegov energičen, lepo začrtan obraz z mirnimi, samozavestnimi očmi in ni si mogel kaj, da bi ne pripomnil:
— Ne, ti si najbolj trmast velbold, kar sem jih kdaj srečal. O tem ni nobenega dvoma.
Bill Morran ni odgovoril. Spretno je šofiral svoj velik avto po živahnih ulicah proti Limehousu. Naenkrat je pa jel voziti počasneje in zavil je v bližnjo stransko ulico. Tam je ustavil in se obrnil k svojemu prijatelju, rekoč:
— Dick, ali mi hočeš storiti uslugo?

— Z veseljem.
— Torej ostani v avtomobilu in bodi pripravljen k odhodu, čim se vrnem.
Dick je planil pokonci kakor da mu je zalučal v obraz najhujšo žalitev.
— Še na misel mi ne pride! Za vse na svetu ne storim tega! S teboj pojdem, saj bi te lahko ustrelili in zakopali, jaz bi pa sedel tu in držal motor pripravljen. Ali ne veš, da ti utegne iti za glavo, če ni Harris tu?
— Vem,— je odgovoril Bill hladnokrvno.— In baš zato je dobro, če lahko človek hitro zapusti kraj, kjer mu preti nevarnost. Upam, da si bom v hiši že kako pomagal, toda če so tam res zločinci, pojde za to, da jo hitro odkuriva. Na ulico se gotovo ne bodo upali streljati.
Dick je glasno zamrmral. Ni mu bilo všeč sedeti prekrizanih rok. Končno se je pa le udal, ker je spoznal, da ravna Bill pametno.
— Dobro, ta čas obrnem avto. Postavim se na vogal in motorja ne bom ustavil, da se bova lahko takoj odpeljala.
— Da. Z vogala boš itak videl po vsem Sunstreetu, če bi se kaj zgodilo. Ta hiša ima številko 3, zapomni si jo za primer, če bi se vrnil.
— Dobro sem si jo zapomnil. Sicer imam pa tu na straži nekaj svojih ljudi, če bi se kaj zgodilo.
Dick je sedel k volanu, da bi obrnil avto. Bill je nekaj časa stal in ga gledal, potem se je pa obrnil, zavil v Sunstreet in se ustavil pred hišo številka 3.

Zelo različna je tudi oblika njihovih cvetov, ki se v prvi vrsti prilagodevajo oplajanju tako po žuželkah kakor tudi po pticah. So orhideje, ki imajo metuljem, raznim vrstam tropičnega mrčasa in celo pestrim pticam z razprostrtimi krili podobne cvetove. Eno tako orhidejo vidimo tu na sliki. Večina vrst ima cvetove tako peštre in lepo barvane, da prekašajo vse druge rastline. Pri tem orhideje v svojem velikem posnemanju kopirajo vedno samo živali ali vonj rastlin, udomačenih v kraju, kjer rasto. Orhidejo lahko torej po pravici imenujemo sfinga med rožami.

Greta Garbo odklanja odlikovanja

Greta Garbo je zopet enkrat preocnela švedsko javnost, kakor jo je že večkrat. Čeprav s ponosom priznava, da je Švedinja, nima posebno prijetnih spominov na Švedsko iz onih časov, ko se je začela njena kariera, pa tudi ne iz časov, ko jo je svet že priznaval za veliko umetnico. Švedska je bila še tudi takrat hladna napram nji. Nedavno so ji pa podelili zlato kolajno reda Litteris et Artibus — najvišje priznanje Švedske umetniku, prvič podeljeno igralki. Morda so hoteli s tem popraviti storjeno ji krivico.

Švedsko poslanstvo v Washingtonu je naročilo konzulu v San Franciscu, naj osebo izroči kolajno umetnici. Toda Greta Garbo ni bilo doma, čeprav se je konzul dvakrat oglašil pri nji. Švedski listi pišejo zdaj, da je Greta Garbo najbrž zato odklonila švedsko odlikovanje, ker se čuti užaljena, da jo je domovina tako dolgo omlaževala. Red Litteris Artibus je star že nad 100 let, pa se je zdaj prvič zgodilo, da ga je odlikovanece odklonil. Greta Garbo je ostala za Švedsko hladna sfinga.

Mesto zdravnikov

V severoameriški državi Minnesota je mestce Rochester, znano splošno kot mesto zdravnikov. Kakor imajo v Nemčiji vseučiliška mesta, kjer je vse življenje osredotočeno okrog univerze in študentov, recimo Heidelberg, tako igrajo v Rochesteru glavno vlogo zdravniki in bolniki. Leta 1915 sta naklonila dva zdravnik, brata Mayo, znaten kapital za medicinski zavod v Rochesteru, kjer izpopolnjujejo praktični zdravnik svoje znanje. Iz raznih ameriških mest je prispelo okrog 200 zdravnikov in kmalu je medicinski zavod v Rochesteru zaslovel tako, da so jeli prihajati bolniki od vseh strani. Zavod se je hitro razvijal, njegovo premoženje je naraslo na 3.000.000 dolarjev in zdaj je razširjen na veliko bolnico, ki ima na razpolago tudi celo vrsto laboratorijev.

Mestce Rochester šteje 20.000 prebivalcev, a lani je iskalo v njem zdravja 80.000 bolnikov. Za zdravljenje plačujejo bolniki po svojih premoženjskih razmerah, siromane bolnike pa zdravijo brezplačno. Ze na kolodvoru opazi tujec posebno lice mesta. Pred kolodvorom stoji dolga vrsta sanitarnih avtomobilov, iz vlakov prinašajo potnike na nosilnicah, usmiljen in samaritanov z rdečim križem na rokavu je tam več, nego nosačev. Skoraj vsi hoteli so zvezani po podzemnih hodnikih z bolnico.

O.J. TI OTROCI!

Ošabna dama hoče poljubiti dečka, ki se pa brani.

— Zakaj se pa braniš? Saj vendar nisi tako star, da bi te ne mogla poljubiti.

— Jaz ne, pač na vi.— se odreže deček.

Kronske dragocenosti za tri milijarde

Samo en demant v angleški kraljevski kroni je vreden v našem denarju 150 milijonov

Prave dragocenosti angleške kronske počijo še v londonskem Toweru v vitrinah, kjer so seveda dobro zavarovane pred vlomilci po celotnem sistemu najmodernejših varnostnih naprav od nevidnih infrardečih žarkov do učinkovitih električnih nabojev. Ne glede na idealno in zgodovinsko vrednost so namreč vredne te dragocenosti v našem denarju blizu 3 milijarde. Razne oblike moči angleškega vladarja simbolizirajo tri kronske in več žezel, ki jih bo kralj Jurij VI. med kronanjem menjaval.

Prava angleška krona, svetlozvardeška, je izmed njih najpreprostejša, toda narejena iz masivnega zlata in je tako težka, da jo za vsak slučaj med kronanjem pomagata držati škola iz Bathu in Durhama. Okrašena je z rubini in demanti, med katerimi je zgodovinski »Borington«, vreden v našem denarju blizu 150.000.000. To je simbol sreče angleških kraljev in kralj ga poljubi po kronanju ob prvem povratku v grad, da li bilo njegovo vladanje srečno.

Toda tudi svetlozvardeška krona se začenja za trenutke za krono angleškega imperija, krono kron. Najkrasnejša izmed še ohranjenih evropskih kronske dragocenosti. Narejena je bila za kraljico Viktorijo. Na nji se leskeče nad 3000 draguljev, med njimi najkrasnejši in največji rubin na svetu, nepravilno brušen, pripeljan leta 1799 iz Indije. Ta rubin ima za seboj burno preteklost. Zaradi njega je bilo prelito že mnogo krvi. Končno ga je prepuštil zadnji lastnik, židovski trgovec v Londonu, angleški vladi pod pogojem, da mora ostati last krona. Če bi ga prodali, bi morali izkupiček porabiti za ustanovitev dobroteljskih zavodov. Dokler ostane last krona, se krona zavezuje, da lahko židje svobodno žive v Angliji.

Razen tega je v kroni en velik in 16 manjših safirjev, 11 smaragdov, 1363 briljantov različne velikosti, 1274 demantnih rozet, 127 demantnih ploščic ter štirje veliki in 273 manjših biservov. V to krono se lahko vsaj tudi eden izmed velikih briljantov, izbrusenih iz 3.024 karatnega (605 gramov) Cullinana, ki je narejen tako, da ga lahko nosi kralj v kroni ali pa kraljica v diadem. To je štiriozlat demant, težak 309 karatov. Krono je obogatil z njim Edward VII., ki je dobil ta dragulj v dar kot dokaz lojalnosti Južne Afrike. Sirov kamen so cenili takrat na 200.000 funtov sterlingov in brusil ga je amsterdamski draguljar Josip Ascher, ko so sklenili pre-

klati ga, ker je odkril v njem razpoko, so stali neprestano okrog njega zdravniki in dve streljani. Dragulj se je srečno razklal, stari mojster je padel ves iztrpan na kolena in potem je moral tri mesece ležati, tako si je bil izpral živca. Šele pozneje je lahko nadaljeval svoje delo.

Večja polovica Cullinana je dobila ime »Zvezda Afrike«, ta dragulj tehta 516 karatov in ima obliko napete kaplje. Kraljsko krono želelo in njegovo vrednost cenijo v našem denarju na blizu pol milijarde, kar je pa še vedno nizka cena. Končno je treba omeniti še krasno indijsko cesarsko krono, ki jo tudi poseduje Jurij VI. na glavo, da bo s tem simbolično izraženo, da je tudi indijski cesar. Ta krasna krona je bila narejena za Jurija V., ko se je dal leta 1911 kronati v Delhi in ni smel vzeti iz Anglije s seboj niti angleške kraljevske kronske, niti kronske angleškega imperija. V indijski cesarski kroni so zastopane vse vrste draguljev, kar jih je mogoče najti v Indiji. Za to krono so prispevali vsi deli angleškega imperija. Samo stroški za izdelavo so znašali 60.000 funtov sterlingov.

Angleškega kralja toži

Priprave za kronanje angleškega kralja Jurija VI. bi bil malone motili neprijetni dogodek, namreč sodna obravnava o tem, ali je Jurij VI. Windsorski sploh upravičen zasedati angleški prestol. Nekaj Anthony Holl, ki že dolgo trdi, da ima pravico do angleškega prestola, je vložil tožbo in zahteval, naj se canterburškemu nadškofu prepove kronati kralja Jurija VI. kajti oseba, ki hoče pod tem imenom zasedati angleški prestol nima pravice do kraljevske kronske. Tako je doslovno rečeno v tožbi. Anthony Holl namreč trdi, da je direkten potomec zadnjega Tudorovca Jakoba I. iz rodu Stuartovcev, ki je bil pravnuk Tudorovca Henrik VIII.

Povsod drugod bi tako tožbo kratkoma zavrnili kot nesmiselno, toda angleški zakoniki so baš v dinastičnih zadevah zelo strogi in določajo preiskavo in obravnavo, čeprav gre za tako prazno trditve, kakor je ta. Ker bi moralo biti kronanje odglašeno, če bi prišlo do sodne obravnave in ker tudi iz političnih in gospodarskih ozirov ni priporočljivo odlašati kronanje, je sodišče sklenilo preložiti obravnavo. Holla so pa obvestili, da bo sodišče obravnavalo njegovo tožbo šele v septembru.

Miss Exposition

V Parizu so izvolili nedavno kraljico letošnje svetovne razstave — miss Exposition. Volitev je bila zelo burna. V poslovanju na Champs — Elisees se je potovalo deset iz velikega števila tekmovalk izbranih lepotic za časten naslov. Biti kraljica svetovne razstave gotovo ni malenkost, ta naslov je združen z laskavimi pondbami, z izletom v filmske, s pogodbami, z gledališči in filmskimi družbinami, skratka izvoljen lepotic se odpirajo na stečaj vrata v srečno bodočnost. Sicer pa tudi ni lahko priboriti si ta naslov. Tu ni zadostoval grški profil in ameriško lepe noge, kandidatke so morale tudi dokazati, da so prave umetnice. Morale so celo odgovoriti na vprašanja komisije, kaj sodijo o nudizmu, o starih devicah, o firtu, o spolni vzgoji it. d.

Da bi dokazale svoj talent, so nekatere

Največja mesta na svetu

Letos šteje New York, največje mesto na svetu, že okrog 12.000.000 prebivalcev, London 8.500.000, Tokio nad 6.500.000, Osaka 4.500.000, Berlin nad 4.000.000, Moskva okrog 4.000.000, Sanghaj 3 mil. 500.000, Buenos Aires nad 3.000.000, Filadelfija, Hokkaido in Higoo vsako okrog 3.000.000. Okrog 3.000.000 prebivalcev šteje še Leningrad, nad 2.000.000 Boston, Los Angeles, Pittsburgh in Dunaj, blizu 2 mil. Rio de Janeiro in Detroit, nad 1.500.000 Hamburg, Budimpešta, Kalkuta, Peking in Tientsin. Nad 1.250.000 San Francisco, Louis, Cleveland, Birmingham, Liverpool in Varšava. Nad 1.000.000 prebivalcev štejejo Manchester, Glasgow, Rim, Milan, Neapelj, Barcelona, Madrid, Kairo, Sao Paulo, Mexico, Bombay, Melbourne, Nagoya, Kioto in Carigrad. Z okoliščina nad 1.000.000 prebivalcev Praga, ki šteje sama 950.000, okolica pa okoli 200.000 prebivalcev.

Češkoslovaška prestolnica je torej med 50 največjimi mesti sveta. Nad 900.000 prebivalcev štejejo še Bangkok, Kobe, Atene in Bruselj s predmestji. Ta pregled nam kaže, da spada Praga med najbolj izgrajena in najgostejše naseljena mesta na svetu.

— je dejal mirno in že je smuknil v sosedno sobo.

Bill je sedel in čudne misli so mu jele rojiti po glavi.

— Ali bo res zagledal tu Harris? O tem je zelo dvomil. Da, bil je celo prepričan, da Harris ne bo tu.

Sedel je in stiskal v roki samokres s šestimi ostrimi nahoji.

Ne, niti za trenutke ni verjel, da zagleda tu Harris, toda po drugi strani si ni mogel misliti, koga bo srečal tu, v tej mračni hiši, kamor ga je bila privedla samo misel, da morejo biti možje, ki bi se radi polastili svežnja, po katerem je tako hrepnela tudi Daisy Sallineyeva, v zvezd s svežnjem in morda tudi z umorom. Izkoristiti je hotel vsako priliko, da pojasni zagotene umor.

Za hip se mu je zdelo, da vidi pred seboj krasen Daisyn obraz in da se mu njene žareče oči smehljajo. Tudi on se je nehote nasmehnil.

Vrata so se zopet odprla in mladeničev glas ga je zdrnil iz teh misli.

— Prosim, gospod Morran, gospod Harris vas pričakuje.

Bill je mirno vstal in stopil k vratom. Prestopil je prag velike, lepo opremljene sobe in obstal ves presenečen. Otko so bila zastira, sobo so razsvetljevale rdeče žarnice lstenca.

Bill je kar zazljal od začudenja. Mož, ki je počasi vstal in mu stopil v pozdrav izprazen rok nasproti je bil mraz — Harris.

Nov kolodvor Kamnik-mesto in občinski odbor

Postajno poslopje, ki je mestu v sramoto — Kako nekateri pojmujejo delo za splošne koristi

Kamnik, 23. aprila. Pred leti je železniška uprava ugodila dolgoletni želji Kamničanov in vseh ljubiteljev naših planin ter postavila skoraj v centru mesta pol do železnice novo postajališče Kamnik-mesto. S tem je bilo zelo ustrezno vsem prebivalcem, če izvajamo nekateri gostilničarje v spodnjem delu mesta, ki so s premestitvijo kolodvora izgubili skoraj vse svoje goste in so zato čez to novo napravo zabavljali. Kako pa se prične izmučenemu turistu, če ima cel kilometer krajšo pot do postaje in kako večini meščanov, ki jim, posebno ob deževnem vremenu, ni treba capljati tako daleč, ker imajo železnico malone pred nosom.

Začetek je bil storjen. Na novem postajališču smo dobili majhno poslopje, ki bi se lahko imenovalo vse prej, kot pa postaja Kamnik-mesto. Poslopje, ki je nekot stalo na Marijinem trgu v Ljubljani in ki še danes stoji v Zvezdi, je prava palača v primeri z našim kolodvorom. Poslaja namreč nima nobene funkcije in ubogim polnikom v deževnem vremenu ne preostaja drugo, nego zateči se v predor, kjer pa tudi stalno padajo tako debele kaplje, da človek s težavo prihaja, kdaj mu bo predložiteljnik. Da tako postajališče na tujca, ki pride prvič v Kamnik, ne napravi posebno ugodnega vtisa, menda ni treba povdarjati in zato lahko verjamemo kamniškemu postrežniku, ki ve povedati, da sta se lansko sezono dva tujca, ki sta nameravala ostati preko poletja v Kamniku, takoj obrnila in se z naslednjim vlakom zopet odpeljala. Češ,

kakšno mora biti čelo mesto, če je že postaja tako zanikrna.

Ta nedostatek je skušala odpraviti prejšnja razrešena občinska uprava, posebno pa se je za to stvar zanimal prejšnji župan g. Fran Krtnar. Naštetokrat se je intervencionalno pri železniški direkciji v Ljubljani, naj se nas vendar umili, toda vse je bilo kakor bob ob steno. Ni kredita! — To je odgovor, ki ga je deležen vsak, kdor išče denarne pomoči pri oblastvih. Skušala se je najti druga pot, kako bi občina na lastne stroške odpravila to našo sramoto. Občinska uprava se je obrnila na mojstra Plečnika v Ljubljani, da bi ji napravil primeren načrt. Rečemo dobili krasen načrt, po katerem bi bila nova postaja v soglasju z okolico prilagojena predoru in bi bilo postajno poslopje sezidano iz kamnitih kvadrov. Če bi prišlo do uresničenja tega načrta, bi menda nikjer v državi ne imeli lepše postaje od kamniške.

Toda žalostno je, da tu je prišlo do zastoja. Stroški za postajo bi bili preveliki, da bi jih občina s svojimi skromnimi dohodki lahko krila. Investicije zadnjih let so preveč obremenile občinsko blaginjo, da bi bilo mogoče misliti na nove. — Ni denarja! Ni kredita! Vsa stvar se je že zavlekla v pozabljeno in ljudje so se že privadili stati na dežju, saj jim ob najhujših nalivih stoji na razpolago v bližini gostilna, kjer ob dobri kapljici lahko pozabijo na dež in nedostanke postaje.

Sedaj je pa prišla iniciativa od druge strani. Železniška uprava je namreč sama

uvidela, da dela Kamničanom krivico in je sklenila postaviti lično postajajo v planinskem slogu. Naprosila je sedanjo občinsko upravo, da po svojih močeh prispeva v materialu, ali vsaj, da izravna teren v trikotu med progom, predorom in ulico, ki vodi na kolodvor. — Na svoji zadnji seji, 20. t. m. je zafasana občinska uprava o tej ponudbi na dolgo in široko razpravljala. Predsednik občine g. Stergar je predlagal, da se ponudbi ugoditi in da se material, ki se bo odkopal pri kolodvoru, odpelje na travnik, ki je predviden za meščansko šolo. Tako bi travnik pridobil na vrednosti, ker bi bil splaniran.

Pametni človek bi rekel, da je občinska uprava to ponudbo z velikim veseljem sprejela in soglasno sklenila, da pripravi teren za bodočo novo postajno poslopje. To bi rekel pameten človek, toda naš občinski odbor je drugačen mnenja. Samo nekoliko čvet iz tega občinskega vrta naj potrgamo: »Kaj je potrebno občinski travnik planirati je rekel prvi. Bog ve kakšen vrag tič pod zemljo v tistem hribčku je menil drugi in zopet se je oglašil prvi: »Saj ne bomo nikoli zidali meščanske šole in »Kaj pa je treba Kamniku dveh postaj. Peter Šopek takih čvet bi lahko nabrali in »Koprivec ali »Ošičan je bil jih pobrala za med. — Ne vemo, ali sta ta dva odbornika hotela biti dovipna in s svojimi dovipni vzbuditi smeh pri ostalih odbornikih, ali spadala med one kamniške filistre, ki smatrajo, da bo Kamniku vsak napredek v škodo in da je najbolje, če ostane vse pri starim.

Predsednik g. Stergar pač ni mogel nič drugega, nego, da je to neslano debato prekinil in javljal, da smatra, da njegov predlog ni sprejet, čemur so odborniki seveda priklimali.

Kakšna bo usoda postaje zdaj, ne vemo. Če bo pa radi tega sklepa padel načrt železniške uprave v vodo, bi bilo pač umestno, da se zapisnik te seje spravi kot zgo-

dovinski dokument, da bodo naši potomci vedeli za imena onih velmož, ki so odbili lepo ponudbo in ne bodo valili krivde na druge, ki žele Kamniku samo dobro in se njegovega napredka veselje.

Radiorogram

Nedelja, 25. januarja.

8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8:30: Telovadba za dame in gospode (vodi g. prof. M. Dobovšek). — 9:00: Cas, poročila, spored. — 9:15: Preno: cerkvene glasbe iz Irnovske cerkve. — 1:45: Verski govor (p. dr. Roman Tominec). — 10: Ura lahke glasbe: Operni šramel (gg. prof. K. Jeraj, M. Bravničar, S. Korosec in R. Pilih). — 11: Pisan drobšč (plošče). — 11:30: Otroška ura: Tetka Mariška kramlja in prepeva. — 12: Radijski orkester. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Iz Verdijevih oper. Sodelujejo: gđica Olga Oljdekopova, g. Jean Franc in radijski orkester. — Od daja prekinjena od 14. do 16. — 16: Zavarovalstvo in svetovno gospodarstvo (gosp. Ivan Martelanc). — 16:20: Kar želite, ložite (plošče po željah). — 17:00: Kmet, ura: Kmetki gospodarski pomenki in navadna tržnih cen. — 17:30: Akademija slepih otrok (preno iz doma slepih v Kečevju). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura: O postanku srbske pravoslavne cerkve svetega nadangela Mihaela in istočasno pokopališča v Dubrovniku (Jovan Perović) iz Zgb. — 19:50: Slovenska ura: Luka Kramole: Podjuna in njena pesem (sodeluje zbor klasične gimnazije v Ljubljani). — 20:30: Vesel večer: Sodelujejo: Kmečki trio, Akademski pevski kvintet in Vesela detelja. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Radijski orkester. — Konec ob 23.

Ponedeljek, 26. aprila

12: Valčki (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Radijski orkester. — 14:00: Vreme,

Torek, 27. aprila.

11: Solska ura: O slovenski narodni pesmi (g. Luka Kramole). — 12: Odmevi iz daljnih dežel (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13:00: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Radijski orkester. — 14: Vreme, borza. — 18:00: Klavirski koncert štiričrtno (gđica Herta Seifert in g. Gojmir Demšar): Mozart: Sonata v D, Mozart: Sonata v C, Beethoven: Sonata t D. — 18:40: Z letalom čez naše kraje (g. Vladimir Regally). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura: prof. Fran Novak in slovenska stenografija — ob njegovi smrti (dr. Jernej Pavlin) Ljubljana. — 19:50: Zabavni zvočni tednik. — 20: Vrgelska ura, Sodelujeta g. prof. Matija Tomc (orgle) in ga. Tončka Šušterjeva (sopran). — 21:15: Skladbe velikih skladateljev (radijski orkester). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Zvoki v oddih (radijski orkester). — Konec ob 23.

V SOLI

Katehet razlaga učencem: Angeli so zgolj duhovi, ki imajo um in prosto voljo, telesa pa ne.

Učenci počijo v smeh. Katehet jih vpraša več po vrsti, zakaj se smejejo, pa ne dobi odgovora. Slednjič vstane eden in odgovori:

— Gospod katehet, to mora biti pa čudno, ko imajo glavo kar na telesu.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Trentkoti, veterni suknišči NOVOŠTI. Iste vzorce za pumparice in sportske obleke nudijo ceneno. **PRESKER**, Sv. Petra c. 14.

50 PAR BILTANJE. Odpiranje, vezanje, perla, la, monogramov, gumbe. Veli- ka saloga perla po 6.75 Din. **Juhana**, Gosposvetska 12.

KOPILISTE **GLEICHENBERG**. Stajarska

Neprekosljivo pri katar- rih, astmi, emfizi, srčnih bolečinah. — Edinstvena klima, preizkušeni zdravilni viri, prirodne ogli- kovo-kisle kopeli, pnevmatične kabine, inhalatorji. Sezona maj — september. Celoten pen- sion od 6 silingov. Zah- tevajte prospekte. 22/L.

VOZOVE. Zapravljenke, ročne in vprežne, dire na peresa in izdelovanje samokolnic. — Kožar Franc v Domžalah 1021

MESTNA OBČINA LJUTOMER odda ob banovinskih cestah v centru mesta, na periferiji in v neposredni bližini kolodvorov velika in manjša stavbna, pri- pravna za gradnjo tovarni, pa tudi stanovanjskih poslopj po zelo ugodnim pogojem. 1132

SA OTVORITEV KEGLIŠCA in na dobro plačilo in jedačo, morate priti vsi h KALINU na Glince. — Za obilni obisk se priporočila Rozina in Edvard Katin 1171

KLISEJE. ENO- VEČERJNE. JUGOGRAFIKA. SV. PETRA NASIP 23

DOUK. Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPIŠNI POUK (po desletnem sistemu). Ve- černi tečaj (1 do 3 mesece) za začetnike in izveščance. Poseb- ni tečaj za starejše dame in gospode. Vpisovanje dnevno od 6 do pol 8. zvečer. Pričetek pouka 4. maja. Najnižja šoln- na: učna ura samo 2 Din. — Christofor učni zavod, Domobranska cesta 15. 1170

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POLEMENTALSKI SIR KG 18 DIN. Črne Oskar, Sv. Petra c. 35.

ZASTONJ

ne, ampak za najnižjo, brez- konkurenčno ceno dobite kva- litetno pohištvo iz najboljše opremljenega mizarstva. Uradnikom na odplačevanja. **MALENEK**. Dravice, tik tramvajске postaje »Slepi Janez«. Najnovejši in najlepši modeli na ogled v lastni razstavi. 1019

S. REBOLJ & drug Ljubljana Samoprodaja. prvo vrstnih koles. **NAUMANN**

DAMSKI SLAMNIKI. zadnje novosti, krasna izbira. Izredno nizke cene. V salonu: »LA FEMME CHIC«. Selenbur- gova 6. I. nadstropje. 1160

VOGALNO PARCELO. Ipo, z veliko prostorno delav- nico, prodam na Massarykovi cesti. Pismene ponudbe pod št. »3000« na upravo »Sl. Narod«. 1153

INFORMACIJE. Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

IZJAVA. V javnosti se širi o meni razne neresnične vesti, zlasti da sem zadovoljen in da sem si hotel končati življenje zaradi svojega moča. Vse te vesti so ahaive in bom sodno postopa- la proti vsakomur, ki bi jih širil. Imela sem namreč oprta- vit s plinom, pri katerem sem se tudi ponesrečila. — Pavla Čutič 1161

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

SLOVENKO. staro 25 do 35 let, srednje, po- stave, vitko, lahko revna, služ- kinjo, išče m. Pismene ponud- be na upravo »Slov. Narod«, po možnosti s sliko pod »Ru- dar«. 1165

RAZPIS. Občina Koprivnik, srez ko- čevski razpisuje pragmatično mesto obč. delovodje. Šolska izobrazba: najmanj štirje raz- redi; srednje ali njej enake strokovne šole. Mesečna plača 600 Din. Po vsakih nadaljnjih treh službenih letih se zviša osnovna plača mesečno za 500 stolkov. Po treh službenih letih se pridobi stalnost.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7 in 8 uredbe o občinskih uslužbenih je vložiti do 6. maja 1937 pri podpisani občini. Uprava občine Koprivnik, dne 20. aprila 1937. 1163

ŽIVALI

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

PSIČKI. mladi, beli, čistokrvni, špičec, naprodaj v Medvodah štev. 7. 1151

Polementalski domač sir polnomasten

1 kg. Din 18.— Kuhano maslo 1 kg Din 26.—
» » » 20.— Čaj. maslo »Vitamine« » 28.—
» » » 24.—

ČERNE OSKAR

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35

CIVILNO-INŽENJERSKA PISARNA **ING. ANT. ŠTEBI** LJUBLJANA — Aleksandrova c. 4. izvršuje projekte in proračune za strojne in električne naprave in električne centrale, ocene za obstoječe naprave, predloge za racionalizacijo obratov, nadzor- stva pri novih napravah in preureditvah, ekspertize itd.

Čevlji

otroški vseh vrst po zelo ugodnih cenah. Moški hoxlak, sportni, štrapanci v vseh cenah od 115 naprej. ženski elegantni od 100 Din naprej. Sandaleti in sandali v vseh najnovejših raznoterostih. Vse blago je samo iz prvovrstnega usnja (brez papirja).

TRGOVINA ČEVLJEV preje Dunajska c., »Pri Pollaku«, sedaj TRIUMF, Kolodvorska ulica 11.

Ki-ki-ri-ki-i-i-i
BOLŠEGA OD
HROVATOVEGA
FIRNEŽA
NI-I-I-I

Pri prehodu zime v poletje...

... Vam je potrebno utrjevanje kože...

Samo NIVEA vsebuje Eucerit, okrepčevalno sredstvo za kožo. Koža postane odporna in ji ne škoduje močno pomladansko sonce. Mladosten, svež in zdrav izgled je sad redne nege s kremo NIVEA.

V maju izide nova knjiga

Ilika Dašketova

Roman o Prešernu

z ilustracijami E. Justina. Obsega ca. 400 strani.

SUBSKRIBCIJSKA NAROCILA (karton Din 64.—; platno Din 80.—; usnje — bibliofilska izdaja Din 160.—) pošljite na naslov: Ilika Vašte, Ljubljana, Lavričeva ul. 6. Vsa plačila — izvešaji ob dostavitvi in po povzetju — se izvršijo po položnicah. Po izidu se odpolje knjiga brez izjeme šele takrat, kadar bo plačana. Plačila na željo tudi v dveh (štirih) obrokih. Dodaite za poštnino 4.— Din.

KNJIGOTRANE CENE BODO ZA ENO CETRTINO VIŠJE!

ŠPEDICIJA TURK Ljubljana

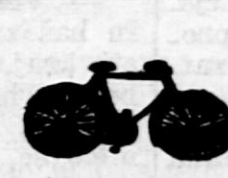
prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. Telefon interurban 24-59. Vilharjeva cesta 33 (nasproti nove carnice).

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko vprego, kakor tudi s tremi najmo- dernejšimi avtomobili. Telefon interurban 21-57. Masary- kova c. 9 (nasproti tov. kolodvora)

Otroški vozički, DVOKOLESNA, BIVKOL- najnovejši motorji, s tro- modelov triokolijski pogrezojivi

PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO:

»TRIBUNA« F. BATJEI LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglasom. Edigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desetletjem čitateljev. Redno ogla- šanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese korist trgovcu in kupcu.